

Република България
Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури

**Годишен доклад на България за усилията през 2025 г. за постигане
на устойчив баланс между риболовния капацитет и риболовните
възможности**

съгласно член 22 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на Регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета, и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО), (ЕО) № 639/2004 и Решение 2004/585 (ЕО) на Съвета и съобразно с Насоки за анализ на баланса между риболовния капацитет и възможностите за риболов съгласно член 22 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно общата политика в областта на рибарството (COM/2014/545)

Бургас, 2026

Съдържание:

<i>Обобщение на доклада</i>	3
<i>Раздел А</i>	
<i>А.1. Описание на българския риболовен флот</i>	3
<i>А.2. Връзка с рибарството</i>	8
<i>А.3. Развитие във флота</i>	11
<i>Раздел В</i>	
<i>В.1. Отчет на схемите за намаляване на усилието</i>	12
<i>В.2. Въздействие върху риболовния капацитет на схемите за намаляване на усилието</i>	13
<i>Раздел С</i>	
<i>С.1. Становище върху съответствието със схемата за вписване/отписване и референтното равнище</i>	14
<i>Раздел D. SWOT</i>	
<i>D.1. Резюме на слабите и силните страни на системата за управление на флота</i>	15
<i>D.1.1. Слаби страни</i>	16
<i>D.1.2. Силни страни</i>	16
<i>D.2. План за подобрение на системата за управление на флота</i>	17
<i>D.3. Информация за общото ниво на съблюдаване на инструментите на политиката на флота</i>	18
<i>Раздел Е</i>	
<i>Е.1. Информация за промените в административните процедури, касаещи управлението на флота</i>	18
<i>Раздел F. Индикатори</i>	
<i>F.1. Показатели за използването на корабите</i>	19
<i>F.1.1. Показател за неактивен флот</i>	19
<i>F.1.2. Показател за използване на корабите (VUR)</i>	20
<i>F.2. Икономически индикатори</i>	21
<i>F.2.1. Икономически индикатор. Възвръщаемост на дълготрайни материални активи</i>	21
<i>F.2.2. Икономически индикатор. Съотношение между текущите приходи и приходите в равновесната точка на рентабилност</i>	29
<i>F.3. Биологични индикатори. Състояние на приоритетните видове.</i>	39
<i>F.3.1. Биологичен индикатор. Индикатор за устойчив улов</i>	40
<i>F.3.2. Биологичен индикатор. Индикатор за изложени на риск запаси</i>	46
<i>F.4. Оценка на показателите и идентифициране на сегментите с ясно изразен дисбаланс по отношение на риболовния капацитет и възможностите за риболов</i>	52

Обобщение на доклада

През периода 2007 – 2025 година българският риболовен флот е намалял както като брой риболовни кораби, така и като тонаж и мощност във всички сегменти. Развитието на флота е показано в **Таблица 9** и **Фигури 7 и 8**. Всяко вписване (или увеличаване на тонажа или мощността на двигателя) в регистъра на флота беше покрито от премахването на поне същото количество от флота.

Икономическото състояние на флота бе съществено повлияно от временното преустановяване на риболовни дейности поради войната в Украйна, застрашаваща сигурността на риболовните операции. Това от своя страна доведе до пропуснати приходи, допълнителни непредвидени разходи поради смущенията на пазара и смущения по веригата на доставки на продукти от риболов.

Други фактори, оказващи влияние на флота са: сравнително високата средна възраст на риболовните кораби, която е около 24 г.; дисбаланс между променливите разходи и текущите приходи; ниски покупателни възможности на населението; годишните миграции на част от видовете със стопанско значение; липса на пазарен регулатор, гарантиращ еднакви нива на изкупните цени, които да определят максимални и минимални стойности, липсата на достатъчен брой рибни борси и центрове за първа продажба в близост до пристанищата.

Неактивността на риболовните кораби се дължи предимно на войната в Украйна, последиците от COVID-19 кризата и последвалата от това липса на пазари, а също и ремонтни дейности, преустройства или предстоящи продажби и прехвърляния на собствеността и в по-малка степен на снабдяване с нови риболовни уреди. Най-висок процент на неактивните кораби и през 2025 г. се наблюдава в сегмент VL0612, както по отношение на броя кораби, така и по отношение на мощността. През изминалата година продължава поетапно отписване на неактивните кораби, съгласно мерките, описани в националното законодателство (чл. 18в от ЗРА).

По отношение на активните кораби, на база на изчислените индикатори за използваемост на риболовните кораби, икономически и биологични, през 2024 г. 10 сегмента са класифицирани на ниво 2 и 3 и се считат за сегменти с установен дисбаланс и предполагат необходимост от прилагане на коригиращи мерки - PS VL0006, HOK VL0006, PGP VL0006, DFN VL0612, FPO VL0612, PGP VL0612, DFN VL1218, PMP VL1218, TM VL1218, TM VL1824.

РАЗДЕЛ А

А.1. Описание на българския риболовен флот

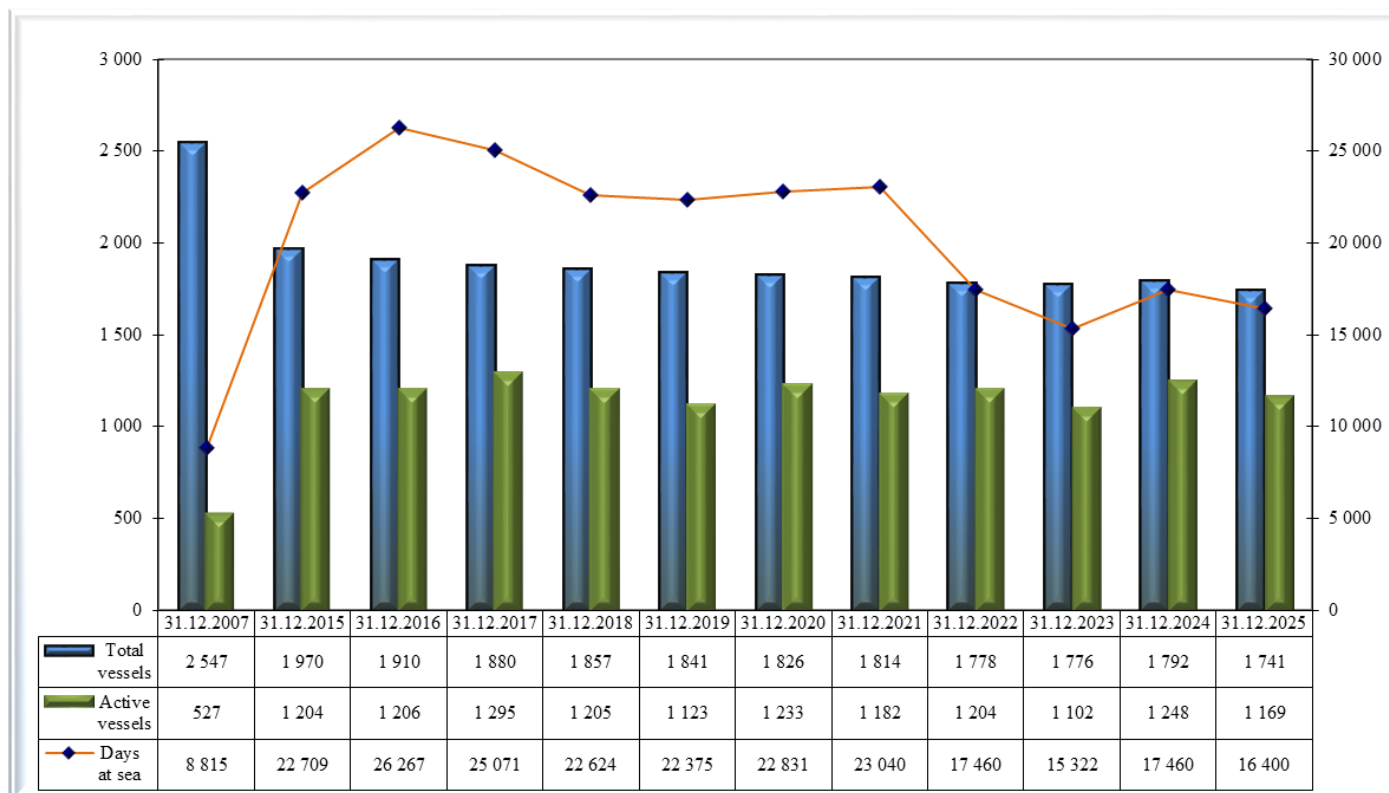
България разполага с крайбрежна ивица от 378 км, включително значими заливи като Варненския и Бургаския залив. Териториалните води на страната се простират на 12 морски мили от брега, докато изключителната икономическа зона (ИИЗ) достига 200 морски мили. По-голямата част от риболовните дейности се извършват в рамките на териториалните води на страната.

Към 31 декември 2025 г. българският риболовен флот се състои от 1 741 плавателни съда, опериращи само в Черно море, с общ капацитет БТ 5 824 и 52 703 kW. Риболовните кораби, причислени към дребномащабния риболов с обща дължина LOA до 12 метра, представляват 94% от флота или 1 634 плавателни съда. Повечето от тях използват хрилни мрежи (закотвени) като предпочитан вид риболовен уред. Средната възраст на българския риболовен флот е 24 години, което отразява сравнително остаряла структура на флота. От датата на присъединяване на България към Европейския съюз (1 януари 2007 г.), общият брой на регистрираните риболовни кораби е намалял с 32%, както е посочено в Таблица 9 и Фигура 1. Отчетен е спад и по отношение на БТ с -29%, и на мощността (kW) с -20%.

През 2025 г. броят на активните кораби е намалял със 79 броя, или с 6,33%, спрямо 2024 г. Наблюдава се спад и в общия брой регистрирани кораби спрямо предходната година – с 2,85%.

Отчита се понижение и при дните на море, с 6,07% спрямо референтните стойности от 2024 г. (вж. Фигура 1).

Фигура 1. Брой на корабите и дни на море през 2007 и за периода 2015 - 2025 г.

През 2025 г. българският риболовен флот включва 1 169 активни риболовни кораба. По-голямата част от тях — 1 068 — попадат в обхвата на дребномащабния (главно крайбрежен) риболов. От общия брой активни кораби, 93% са с обща дължина (LOA) до 12 метра, докато само 7% попадат в сегмента над 12 м.

Риболовната активност на флота за годината, изразена в дни на море, възлиза на общо 16 400 дни. Корабите с дължина до 12 метра (LOA) представляват 57% от този общ брой.

Таблица 1. Риболовна активност на корабите през 2025 г.

Сегмент LOA	Бр. кораби	БТ	kW	Дни на море	Съотношение кораби	Съотношение дни на море
VL0012	1086	1720	23780	9290	93%	57%
VL1240	83	3073	16501	7110	7%	43%
Общо:	1169	4793	40281	16400		

“Дни на море”, съгласно Решение 2010/93/ЕС.

Сегментацията на корабите според видовете риболовна техника, извършващи стопански риболов във водите на Черно море, се осъществява в съответствие с Решение 2010/93/ЕС. Групите сходни риболовни дейности и риболовните уреди, характерни за всяка група са посочени в Таблица 2.

Таблица 2. Групи сходни риболовни дейности и уреди

Сегменти	DFN - мрежи	TM - тралове		НОК - куки и въдици			FPO - капанни съоръжения		PS - грибове		PGP - поливалентни пасивни уреди	PMP - поливалентни уреди
Риболовни уреди	GNS	TBB	OTM	LHP/LHM	LLD	LLS	FPO	FPN	PS	SB	Пасивни уреди	Без преобладаващ уред и NO

Таблица 3. Дни на море по сегменти за 2021, 2022, 2023, 2024 и 2025 г.

2021			2022			2023			2024			2025		
Сегмент	LOA	Дни на море	Сегмент	LOA	Дни на море	Сегмент	LOA	Дни на море	Сегмент	LOA	Дни на море	Сегмент	LOA	Дни на море
DFN	VL0006	2621	DFN	VL0006	2042	DFN	VL0006	1609	DFN	VL0006	1765	DFN	VL0006	1520
	VL0612	5064		VL0612	3860		VL0612	3160		VL0612	2422		VL0612	1674
	VL1218	1254		VL1218	737		VL1218	915		VL1218	768		VL1218	1212
	VL1824	322		VL1824	260		VL1824	176		VL1824	331		VL1824	508
	VL2440	75											VL2440	55
Общо:		9336	Общо:		6899	Общо:		5860	Общо:		5286	Общо:		4969
FPO			FPO	VL0006	2	FPO	VL0006	7	FPO	VL0006	141	FPO	VL0006	239
	VL0612	525		VL0612	464		VL0612	371		VL0612	439		VL0612	645
Общо:		525	Общо:		466	Общо:		378	Общо:		580	Общо:		884
НОК	VL0006	43	НОК	VL0006	67	НОК	VL0006	26	НОК	VL0006	484	НОК	VL0006	681
	VL0612	66		VL0612	177		VL0612	108		VL0612	599		VL0612	969
										VL1218	2			
Общо:		109	Общо:		244	Общо:		134	Общо:		1085	Общо:		1650
PGP	VL0006	62	PGP	VL0006	24	PGP	VL0006	62	PGP	VL0006	90	PGP	VL0006	88
	VL0612	72		VL0612	38		VL0612	132		VL0612	100		VL0612	114
	VL1218	108												
							VL1824	16						
Общо:		242	Общо:		62	Общо:		210	Общо:		190	Общо:		202
PMP	VL0006	1398	PMP	VL0006	995	PMP	VL0006	828	PMP	VL0006	793	PMP	VL0006	862
	VL0612	4290		VL0612	3458		VL0612	2321		VL0612	2032		VL0612	2093
	VL1218	1343		VL1218	1282		VL1218	880		VL1218	1599		VL1218	971
	VL1824	55		VL1824	215		VL1824	256		VL1824	199		VL1824	86
							VL2440	47						
Общо:		7086	Общо:		5950	Общо:		4332	Общо:		4623	Общо:		4012
PS	VL0006	84	PS	VL0006	47	PS	VL0006	43	PS	VL0006	36	PS	VL0006	27
	VL0612	24		VL0612	12		VL0612	3		VL0612	14		VL0612	3
										VL1824	65		VL1824	36
Общо:		108	Общо:		59	Общо:		46	Общо:		115	Общо:		66
TBB	VL0612	64	TBB	VL0612	62	TBB			TBB	VL0612	118	TBB	VL0612	108
	VL1218	151		VL1218	476		VL1218	767		VL1218	498		VL1218	18
	VL1824	113		VL1824	101		VL1824	83		VL1824	95		VL1824	6
Общо:		328	Общо:		639	Общо:		850	Общо:		711	Общо:		132
TM	VL0612	248	TM	VL0612	301	TM	VL0612	134	TM	VL0612	236	TM	VL0612	267
	VL1218	2123		VL1218	1107		VL1218	1274		VL1218	2054		VL1218	2069
	VL1824	1109		VL1824	524		VL1824	650		VL1824	928		VL1824	710
	VL2440	1826		VL2440	1209		VL2440	1454		VL2440	1652		VL2440	1439
Общо:		5306	Общо:		3141	Общо:		3512	Общо:		4870	Общо:		4485
ОБЩО:		23040	ОБЩО:		17460	ОБЩО:		15322	ОБЩО:		17460	ОБЩО:		16400

В Таблица 3 са представени данни за риболовната дейност на българския флот за периода 2021–2025 г. През 2025 г. се наблюдава спад на активността в по-голяма част от сегменти на флота спрямо 2024 г. Най-съществен спад се наблюдава в сегменти PS – с 43% и TBB – с 81%. Значителен ръст е отчетен в сегменти НОК и FPO, където риболовната дейност се е увеличила с 52% спрямо предходната година. Общата риболовна активност на флота през 2025 г. е намаляла с 6% спрямо

2024 г. Спрямо 2021 г. е отчетен спад в активността с 27%, което показва низходяща тенденция за петгодишния период.

Таблица 4. Активност на риболовните кораби по сегменти за 2025 г.

Сегмент	LOA	Бр. кораби	БТ	kW	Дни на море	Активност в сегмента	Активност във флота
DFN	VL0006	286	227	3157	1520	30.59%	9.27%
	VL0612	258	542	7737	1674	33.69%	10.21%
	VL1218	20	342	2603	1212	24.39%	7.39%
	VL1824	5	201	1408	508	10.22%	3.10%
	VL2440	1	79	574	55	1.11%	0.34%
	Общо:	570	1391	15479	4969		30.30%
FPO	VL0006	20	14	169	239	27.04%	1.46%
	VL0612	37	104	1039	645	72.96%	3.93%
	Общо:	57	118	1208	884		5.39%
HOK	VL0006	118	106	1786	681	41.27%	4.15%
	VL0612	155	265	4027	969	58.73%	5.91%
	Общо:	273	371	5812	1650		10.06%
PGP	VL0006	23	19	267	88	43.56%	0.54%
	VL0612	26	54	674	114	56.44%	0.70%
	Общо:	49	74	942	202		1.23%
PMP	VL0006	57	49	777	862	21.49%	5.26%
	VL0612	88	231	3105	2093	52.17%	12.76%
	VL1218	11	211	1675	971	24.20%	5.92%
	VL1824	1	38	353	86	2.14%	0.52%
	Общо:	157	530	5910	4012		24.46%
PS	VL0006	8	5	8	27	40.91%	0.16%
	VL0612	1	1	10	3	4.55%	0.02%
	VL1824	1	40	309	36	54.55%	0.22%
	Общо:	10	45	326	66		0.40%
TBV	VL0612	2	23	174	108	81.82%	0.66%
	VL1218	2	39	397	18	13.64%	0.11%
	VL1824	1	32	110	6	4.55%	0.04%
	Общо:	5	93	681	132		0.80%
TM	VL0612	7	80	850	267	5.95%	1.63%
	VL1218	23	561	4482	2069	46.13%	12.62%
	VL1824	8	416	1876	710	15.83%	4.33%
	VL2440	10	1114	2715	1439	32.08%	8.77%
	Общо:	48	2171	9923	4485		27.35%
ОБЩО:		1169	4793	40281	16400		

В Таблица 4 е представен броят на риболовните кораби по сегменти на флота, заедно с данни относно тяхната активност както в рамките на всеки сегмент, така и като дял от общата годишна активност на флота. През 2025 г. най-високи нива на риболовна активност са отчетени в следните сегменти: DFN – 30,30%, PMP – 24,46% и TM – 27,35%.

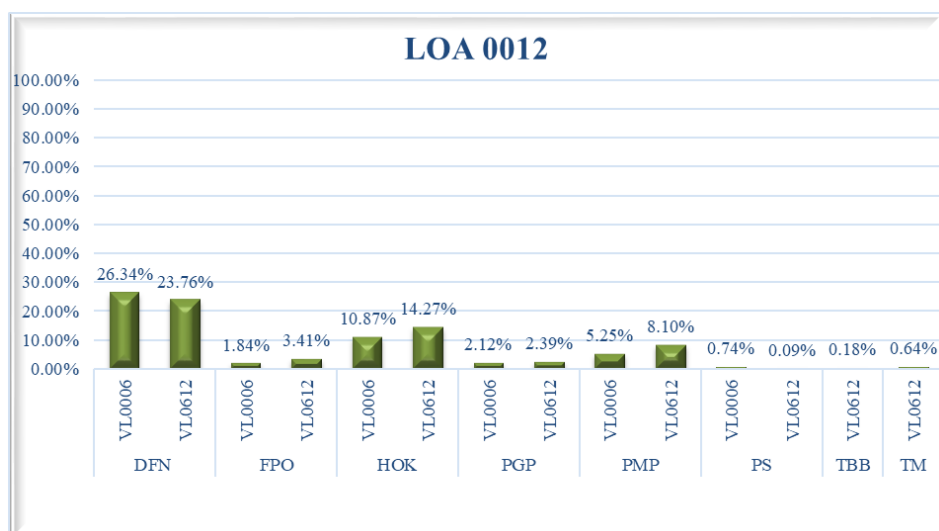

Сегменти DFN със 570 риболовни кораба, НОК със 273 кораба и РМР със 157 кораба представляват най-големия дял от активния флот. Заедно те съставляват 86% от всички активни риболовни кораби през 2025 г.

Крайбрежният риболов с риболовни кораби с обща дължина до 12 метра (VL0012) е с най-много представители в сегментите DFN, НОК и РМР. Най-активните групи през 2025 г. в рамките на дребномащабния крайбрежен флот са: DFN VL0006 - 16,36%, DFN VL0612 с 18,02% и РМР VL0612 с 22,53%. (вж. Таблица 5 и Фигура 2).

Таблица 5. Активност в сегмента VL0012 за 2025 г.

Segment		LOA	No of vessels		GT	kW	Days at sea	
LOA 0012	DFN	VL0006	286	26.34%	227	3157	1520	16.36%
		VL0612	258	23.76%	542	7737	1674	18.02%
	FPO	VL0006	20	1.84%	14	169	239	2.57%
		VL0612	37	3.41%	104	1039	645	6.94%
	НОК	VL0006	118	10.87%	106	1786	681	7.33%
		VL0612	155	14.27%	265	4027	969	10.43%
	PGP	VL0006	23	2.12%	19	267	88	0.95%
		VL0612	26	2.39%	54	674	114	1.23%
	РМР	VL0006	57	5.25%	49	777	862	9.28%
		VL0612	88	8.10%	231	3105	2093	22.53%
	PS	VL0006	8	0.74%	5	8	27	0.29%
		VL0612	1	0.09%	1	10	3	0.03%
	TBB	VL0612	2	0.18%	23	174	108	1.16%
	TM	VL0612	7	0.64%	80	850	267	2.87%
Total:			1086		1720	23780	9290	

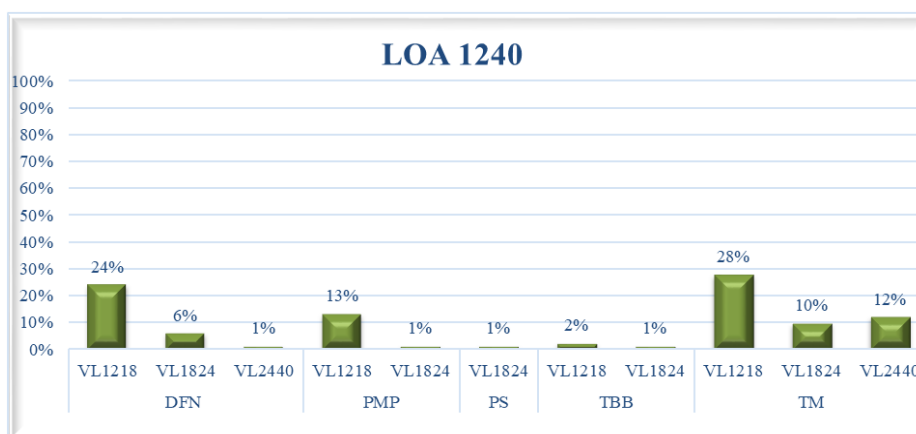
Фигура 2. Процентно разпределение на риболовните кораби VL0012

По отношение на риболовните кораби с обща дължина VL1240, сегментът TM е най-многоброен, включващ 41 риболовни кораба. Следват сегмент DFN с 26 кораба и РМР с 12 кораба. Най-голяма активност през 2025 г. се наблюдава в сегменти TM VL1218 - 29,10%, TM VL2440 - 20,24%, DFN VL1218 – 17,05% и РМР VL1218 - 13,66%. (вж. Таблица 6 и Фигура 3).

Таблица 6. Активност в сегмента VL1240 за 2025 г.

Segment		LOA	No of vessels		GT	kW	Days at sea	
LOA 1240	DFN	VL1218	20	24%	342	2603	1212	17.05%
		VL1824	5	6%	201	1408	508	7.14%
		VL2440	1	1%	79	574	55	0.77%
	PMP	VL1218	11	13%	211	1675	971	13.66%
		VL1824	1	1%	38	353	86	1.21%
	PS	VL1824	1	1%	40	309	36	0.51%
		TBB	VL1218	2	2%	39	397	18
	VL1824		1	1%	32	110	6	0.08%
	TM		VL1218	23	28%	561	4482	2069
		VL1824	8	10%	416	1876	710	9.99%
		VL2440	10	12%	1114	2715	1439	20.24%
		Total:	83		3073	16501	7110	

Фигура 3. Процентно отношение на риболовните кораби VL1240

А.2. Връзка с рибарството

При анализа на риболовните дейности на българския риболовен флот трябва да се вземат предвид екологичните особености на Черно море като затворен морски басейн, различен от други морски басейни по отношение на природните условия на околната среда, с по-малко соленост и над 90% от по-дълбокия си воден обем, състоящ се от аноксична вода, засягаща биоразнообразието в Черно море. Черно море е сравнително затворен воден басейн, свързан със Средиземно море посредством Турските проливи. Поради тази причина и наличието на някои от големите реки в Европа, вливащи се във водите му, солеността на Черно море е доста по-ниска в сравнение с водите на Световния океан, което оказва влияние върху разпространението на редица видове, които не понасят по-ниска соленост. Освен това трябва да се има предвид, че високата концентрация на сероводород на дълбочини над 200 метра освен на биологичното разнообразие, оказва съществено влияние и върху риболовните дейности, като на практика силно ограничава риболовните зони на риболовния флот.

Най-често ловените видове в Черно Море са:

- Пелагични видове риба: Европейска цаца (*Sprattus sprattus sulinus*), сафрид (*Trachurus mediterraneus ponticus*), кефал (*Mugil cephalus*), паламуд (*Sarda sarda*), лефер (*Pomatomus saltatrix*);
- Дънни видове риби: барбуня (*Mullus barbatus*), Черноморска бодлива акула (*Squalus acanthias*), морска лисица (*Raja clavata*), калкан (*Scorpthalmus maximus*), попчета (*Gobiidae*).
- Мекотели: рапан (*Rapana venosa*) и бяла пясъчна мида (*Mya arenaria*).

За 2025 година общият улов на риба и други водни организми, реализиран от българския флот в Черно море, е 6 549 тона, като се наблюдава лек спад от 3% спрямо 2024 г.

Повечето от корабите с дължина по-малка от 12 метра са основно ангажирани в дребномащабен риболов с хрилни мрежи (закотвени). Кораби с дължина по-голяма от 12 м използват основно пелагични тралове за риболов като предпочитан уред.

От всички видове в Черно море, за страната ни има въведени квоти само за калкан и цаца, които се прилагат от 2007 г. За 2025 г. възможностите за риболов за Черно море бяха определени в Регламент на Съвета № 2025/219 от 30.01.2025 г., както следва:

- За калкан – 90,26 тона;
- За цаца – 8 032,50 тона.

- За черноморска бодлива акула (DGS) – по отношение на черноморската бодлива акула (*Squalus acanthias*) няма определен общ допустим улов или квота за улов на вида в Черно море. През 2015 г. при определянето на възможностите за риболов на определени рибни запаси в Черно море за 2016 г. Република България е поела политически ангажимент през 2016 г. да не надвишава разтоварените от нея през 2015 г. количества черноморска бодлива акула, които са в размер на 133 тона. Този ангажимент е поет като предпазна мярка, целяща опазването на запаса от черноморска бодлива акула в Черно море и е подновяван всяка година при определянето на годишните възможности за риболов на определени рибни запаси във водите на Черно море. Оттогава уловът на черноморската бодлива акула е намалял значително.

По време на 44-та сесия на GFCM, състояла се в периода 02-06.11.2021 г., в Приложение № 13-Препоръка GFCM/44/2021/10 бе приет текст, касаещ мерките за управление за постигане на устойчив риболов на черноморската бодлива акула в Черно море. В него целите на преходните мерки за управление, посочени в Параграф 1 от документа, се постигат при запазване капацитета на риболовния флот или риболовното усилие на нивата, разрешени и упражнявани през годините 2015-2021 за вида.

На 47-та сесия на GFCM, проведена в периода 04-08 ноември 2024 г. бе приета Препоръка GFCM/47/2024/9, която определя мерки за управление на устойчивата експлоатация на Рапан в Черно море, които се постигат при запазване капацитета на риболовния флот или риболовното усилие на средните нива за периода 2016 – 2019 г.

През 2025 г. уловите на калкан са 88,367 тона, а уловите на цаца, акула и рапан са съответно 3619,97 тона, 20,992 тона и 1159,857 тона (вкл. ННН риболова).

Подробна информация за уловите на основните видове риба и други водни организми в Черно море е представена в таблиците по-долу.

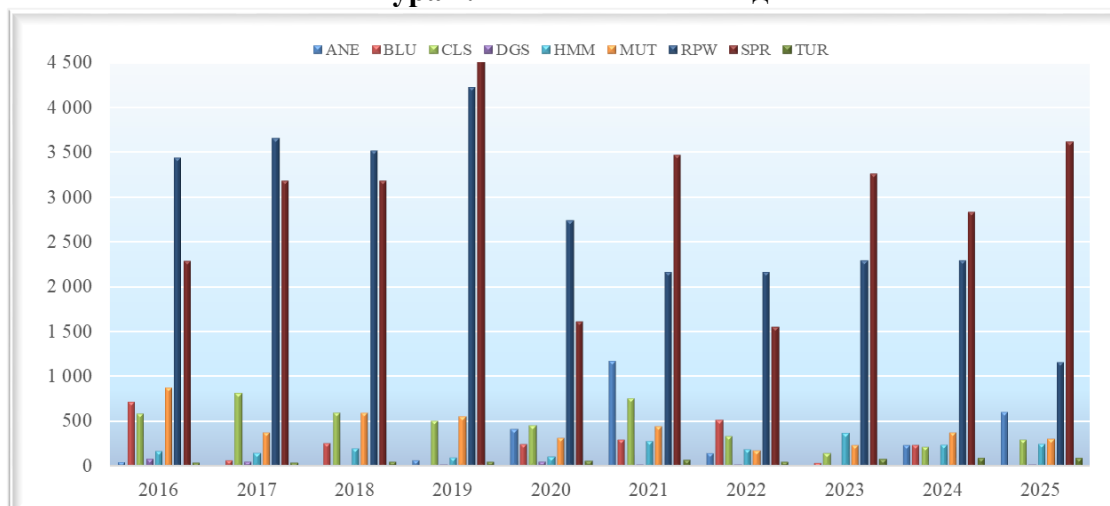
Таблица 7. Улови от основните видове в Черно Море през 2016 – 2025 г. в тонове.

Основни целеви видове	ФАО код	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Хамсия	ANE	54	4	5	71	422	1177	153	6	236	611
Лефер	BLU	712	71	261	24	253	302	513	36	239	19
Паламуд	BON	68	13	23	4	32	1	45	1	44	1
БПМ	CLS	583	819	601	508	462	758	337	153	217	301
Акула	DGS	83	50	10	17	48	20	17	12	13	21
Попче	GPA	64	40	25	31	34	32	17	13	16	16
Сафрид	HMM	166	153	197	102	109	274	194	373	238	247
Барбуня	MUT	877	375	595	554	319	445	181	241	374	304
М. лисица	RJC	36	49	13	9	17	18	17	23	39	52
Рапан	RPW	3436	3653	3515	4222	2746	2166	2165	2290	2297	1160
Цаца	SPR	2295	3189	3188	4585	1623	3479	1561	3264	2837	3620
Калкан	TUR	42	42	55	55	62	70	55	84	91	88

*Общото количество ННН-риболов за 2025 г. е 0,375 тона

Фигура 4. Улов на основни видове в т

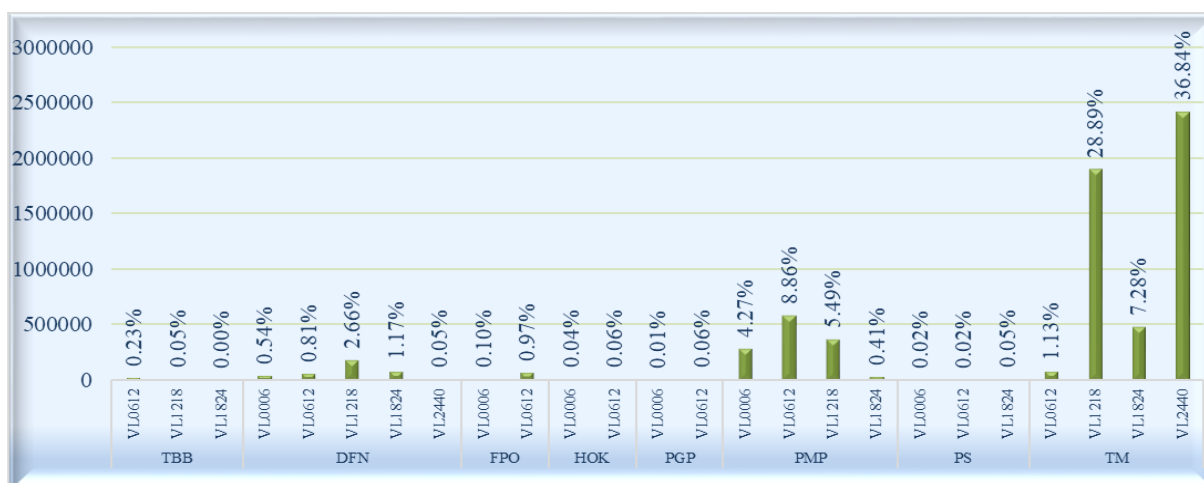
Както е илюстрирано в **Таблица 7** и **Фигура 4**, през 2025 г. съществени нараствания са наблюдавани при хамсията (ANE) – със 159%, акула (DGS) – с 61%, бяла пясъчна мида (CLS) – с 39% и цаца (SPR) – с 28%. Обратно е отчетен спад в уловите на лефер (BLU) с 92%, паламуд (BON) – с 97% и рапан (RPW) с 50%. Уловите на калкан остават в рамките на определената квота, като степента на усвояване на квотата за 2025 г. достигна 97,9%, което свидетелства за ефективно управление на квотите и високо ниво на използване на ресурсите в рамките на установената регулаторна рамка.

Също така, както през 2024 г., така и през 2025 г. бяха отчетени улови на следните видове: минокоп (COB/Umbra cirrosa) – 0,242 т, морска врана (CBM/Sciaena umbra) – 0,165 т и морска лястовица (GUU/Chelidonichthys lucerna) – 0,616 т.

Общото количество на улова през 2025 г. остава почти непроменено спрямо предходната година. Спрямо 2019 г. се наблюдава значителен спад в годишните улови – с 36%.

Продължаващата военна агресия от страна на Русия срещу Украйна продължава да оказва пряко въздействие върху продоволствената сигурност и наличността на рибни продукти за крайните потребители. Тази геополитическа ситуация е довела до съществени загуби в сектора. Високите цени на горивата остават сериозен проблем, който значително влияе върху структурата на разходите и ценообразуването на крайния продукт, създавайки значителни предизвикателства пред пазарната реализация и достъпността на рибните продукти.

Фигура 5 представя процентното разпределение на уловите по сегменти на флота спрямо общия улов. През 2025 г. най-голям дял заемат сегменти TM VL2440 – 36,84%, TM VL1218 – 28,89%, PMP VL0612 – 8,86% и TM VL1824 – 7,28%.

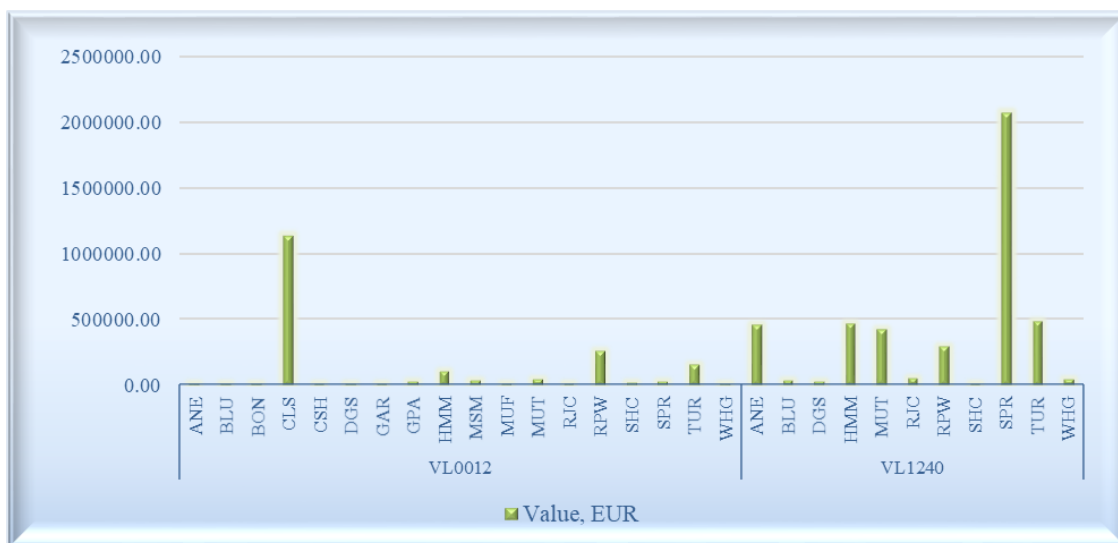
Фигура 5. Процентно отношение на уловите от сегментите на флота спрямо общия улов за 2025 г.

Таблица 8 и Фигура 6 представят данни за стойността на улова в лева (BGN) и евро (EUR) за най-значимите видове, изчислена на база средната цена, определена за всеки вид през 2025 г.

Таблица 8. Стойност на уловите на значимите видовете за 2025 г.

Сегмент LOA	Вид риба код	Улов (кг)	Стойност, BGN	Стойност, EUR	Сегмент LOA	Вид риба код	Улов (кг)	Стойност, BGN	Стойност, EUR
VL0012	ANE	6664.30	10129.74	5131.51	VL1240	ANE	604514.00	918861.28	465475.78
	BLU	5479.17	31560.02	16108.76		BLU	13715.00	78998.40	40322.10
	BON	1231.45	6157.25	3140.20		DGS	14050.00	63225.00	32315.00
	CLS	300874.80	2220456.02	1134298.00		HMM	200782.00	915565.92	467822.06
	CSH	1150.60	4107.64	2094.09		MUT	272278.00	841339.02	427476.46
	DGS	6941.90	31238.55	15966.37		RJC	40003.00	112808.46	57604.32
	GAR	2777.90	20889.81	10667.14		RPW	613348.00	582680.60	294407.04
	GPA	15357.90	56824.23	29026.43		SHC	1169.00	7656.95	3904.46
	HMM	46325.55	211244.51	107938.53		SPR	3568855.00	4068494.70	2069935.90
	MSM	49596.10	76377.99	38684.96		TUR	66217.00	946903.10	484046.27
	MUF	4213.50	14283.77	7289.35		WHG	31283.00	83838.44	42857.71
	MUT	31986.50	98838.28	50218.81					
	RJC	11505.40	32445.23	16567.78					
	RPW	546509.10	519183.64	262324.37					
	SHC	6678.90	43746.79	22307.53					
	SPR	51110.00	58265.40	29643.80					
	TUR	21925.25	313531.08	160273.58					
	WHG	6357.00	17036.76	8709.09					

Фигура 6. Стойност на уловите на значимите видовете за 2025 г.

В сегмента VL0012 най-високи стойности на улова са отчетени при видовете CLS, RPW и TUR. За разлика от това, в сегмента VL1240 най-висока стойност на улова е наблюдавана при SPR и TUR, следвани от улови на HMM, ANE, MUT и RPW.

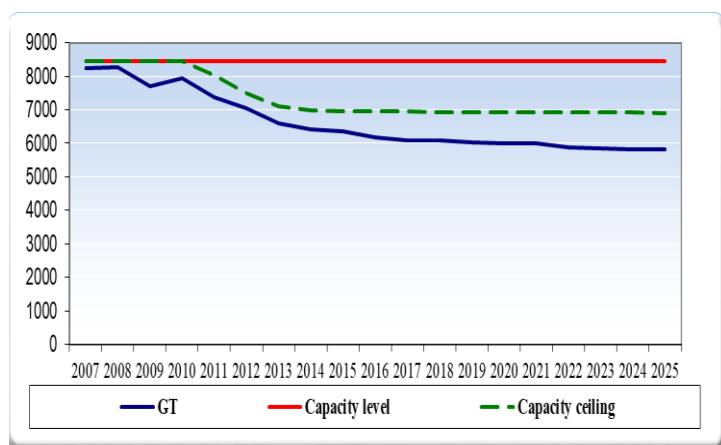
А.3. Развитие във флота

Развитието на българския риболовен флот за периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2025 г. е представено в Таблица 9, Фигура 7 и Фигура 8. Както показват данните, броят на регистрираните кораби е намалял с 32% към края на 2025 г. в сравнение с отчетените стойности към 31 декември 2007 г. Като цяло българският риболовен флот е намалял както като тонаж, така и като мощност, като особено съществени спадове се наблюдават в сегментите VL1824 и VL0612. Капацитетът на българския риболовен флот остава в значителна степен непроменен спрямо 2024 г.

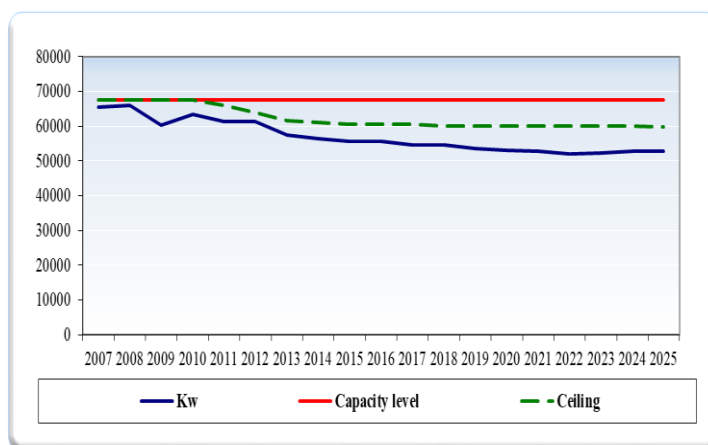

Таблица 9. Развитие на българския риболовен флот

Година	31.12.2007			31.12.2021			31.12.2022			31.12.2023			31.12.2024			31.12.2025			Намаление спрямо 2007		
PK	Бр.	GT	kW	Бр.	GT	kW	Бр.	GT	kW	Бр.	GT	kW	Бр.	GT	kW	Бр.	GT	kW	Бр.	GT	kW
VL0006	845	601	6594	688	523	6635	697	538	6939	718	557	7235	754	599	8314	759	610	8775	-10%	2%	33%
VL0612	1595	3463	42173	1032	2173	28468	991	2115	27687	970	2104	27706	950	2080	27303	893	1992	26227	-44%	-42%	-38%
VL1218	66	1273	8625	65	1274	9974	61	1201	9614	59	1171	9460	61	1229	9960	61	1261	10122	-8%	-1%	17%
VL1824	29	1309	4819	18	822	4535	18	822	4520	18	822	4520	16	728	4055	17	768	4291	-41%	-41%	-11%
VL2440	12	1587	3304	11	1193	3289	11	1193	3289	11	1193	3289	11	1193	3289	11	1193	3289	-8%	-25%	0%
Общо:	2 547	8232	65515	1814	5985	52902	1778	5868	52050	1776	5847	52211	1792	5828	52922	1741	5824	52703	-32%	-29%	-20%

Фигура 7. Капацитет в GT за 2007-2025 г.

Фигура 8. Капацитет в KW за 2007-2025 г.

РАЗДЕЛ В

В.1. Отчет на схемите за намаляване на усилияето

Съгласно Оперативна програма "Развитие на сектор рибарство" за програмния период 2007-2013 г., Приоритетна Ос 1 "Мерки за приспособяване на риболовния флот", Мярка 1.1. "Публична помощ за постоянно прекратяване на риболовни дейности", Програма за морско дело и рибарство за програмния период 2014-2020 г., Приоритет на съюза 1 „Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентноспособно и основано на знания рибарство, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите“, мярка 1.3 „Окончателно преустановяване на риболовните дейности“ и Програма за морско дело, рибарство и аквакултури за програмния период 2021-2027 г., Приоритет 1 „Насърчаване на устойчивото рибарство и на възстановяването и опазването на водните биологични ресурси“, процедура BG14MFPR001-1.005 „Окончателно преустановяване на риболовните дейности“, риболовният капацитет е намален, в следствие на прилагането на националния план за приспособяване на риболовното усилие в посока на реструктуриране на риболовния флот и опазването на неговото устойчиво управление, в съответствие с принципите на Общата политика в областта на рибарството.

От приложената таблица за прилагането на схемата за изтегляне от експлоатация на кораби от българския риболовен флот е очевидно, че България прави най-големи усилия за изтеглянето от експлоатация на кораби в сегментите с обща дължина VL1218, VL1824 и VL2440. Изпълнението на плана за приспособяване на риболовното усилие е резюмирано в **Таблица 10**. Крайният ефект от прилагането на мярката е показан на **Таблица 10.1** по-долу.

Таблица 10: Прилагане плана за приспособяване на риболовното усилие (FEAP) до 31.12.2025 г.

Български флот към 31 декември 2009								Изпълнение към 31 декември 2025				
Сегмент	Бр. кораби	kW	БТ	kW	БТ	kW %	БТ %	Бр. кораби	kW	БТ	kW %	БТ %
VL0006	708	5462.35	507.2	4369.88	405.76	-20%	-20%	14	70.22	10.50	-1.29%	-2.07%
VL0612	1392	37160	2985.48	26012	2089.84	-30%	-30%	62	3053.83	367.63	-8.22%	-12.31%
VL1218	65	9106.23	1290	6374.36	903	-30%	-30%	24	2456.55	415.29	-26.98%	-32.19%
VL1824	28	4773.66	1253.4	2864.2	752.04	-40%	-40%	9	1201.92	400.54	-25.18%	-31.96%
VL2440	13	3877.5	1665	2326.5	999	-40%	-40%	2	1029.65	431.36	-26.55%	-25.91%
Общо:	2206	60379.7	7701.08	41946.9	5149.64			111	7812.17	1625.32	-12.94%	-21.11%

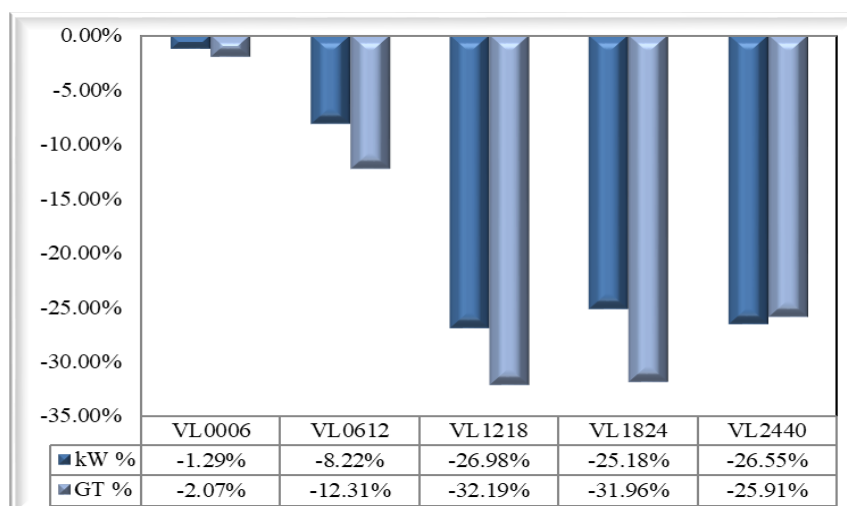
Таблица 10.1: Скрапирани кораби през 2025 г., сегментирани по DCF

Скрапирани кораби през 2025			
СегментDCF	Бр. кораби	БТ	kW
DFN VL0612	7	22.41	194.89
DFN VL1218	1	8.16	66.45
Общо:	8	30.57	261.34

В.2. Въздействие върху риболовния капацитет на схемите за намаляване на усилието.

През 2025 г., в резултат на прилагане на FEAP, са скрапирани 8 риболовни кораба, като 7 от тях попадат в сегмент DFN VL0612 и 1 в DFN VL1218, като общият брой нараства до 111 кораба с риболовен капацитет 1625,32 БТ и 7812,17 kW.

В заключение от представените данни може да се счита, че след приемането на FEAP Република България е направила необходимите усилия за намаляване на натиска върху популациите от рибни запаси и реструктурирането на своя риболовен флот. Резултатът от окончателно преустановяване на риболовните дейности на корабите е намалил натиска върху запасите, което е ключов фактор за подобряване на състоянието на цялата популация, както и за постигането на баланс между риболовния капацитет и риболовните възможности.

Фигура 9. Редуциране на българския риболовен флот в kW и GT

РАЗДЕЛ С

С.1. Становище върху съответствието със схемата за вписване/отписване и референтното равнище

Капацитетът на българския риболовен флот на 1 януари 2007: GT07 = 8 448 GT и kW07 = 67 607 kW.

Таблица 11. Калкулиране на базовата линия: (GT07 и kW07) на 01/01/2007

GT _{FR}	GT ₁	GT ₂	GT ₃	GT ₄	GT ₀₇	kW _{FR}	kW ₁	kW ₂	kW ₃	kW ₄	kW ₀₇
8 147	301	0	0	0	8 448	64 924	2 683	0	0	0	67 607

Всяко вписване (или увеличаване на тонажа или мощността на двигателя) в регистър на флота беше покрито от премахването на поне същото количество от флота. Така че България може да гарантира, че по всяко време риболовният капацитет на нейния флот в тонаж (GT) и (kW) е равен или по-малък от риболовния капацитет в датата на присъединяване към ЕС, в съответствие с член 23 на Регламент (ЕК) 1380/2013.

Таблица 12. Информация за капацитета на корабите, които са били включени/изключени от регистъра на флота за периода 2007-2025

Режим на вход/изход							
Г о д и н а	Вход			Изход			
	Кораби, вписани в РРК след изключването на корабите	Кораби, вписани в РРК след датата на присъединяване, въз основа на административно решение	Общо	Финансирани с публична помощ	Без публична помощ	Общо	
БТ	2007	3	86	89	-	2	2
	2008	3	44	48	-	5	5
	2009	86	171	257	-	830	830
	2010	328	-	328	-	97	97
	2011	217	-	217	442	344	785
	2012	338	-	338	537	116	653
	2013	583	-	583	419	640	1 059
	2014	159	-	159	124	207	331
	2015	77	-	77	23	109	132
	2016	208	-	208	-	403	403
	2017	44	-	44	-	148	148
	2018	202	-	202	50	146	196
	2019	97	-	97	-	167	167
	2020	118	-	118	-	156	156
	2021	84	-	84	-	103	103
	2022	122	-	122	-	251	251
	2023	102	-	102	-	123	123
	2024	223	-	223	-	242	242
	2025	214	-	214	31	187	218
kW	2007	55	700	756	-	164	164
	2008	50	401	451	-	85	85
	2009	420	1 582	2 002	-	7 449	7 449
	2010	3 894	-	3 894	-	883	883
	2011	1 412	-	1 412	1 514	1 932	3 446
	2012	3 099	-	3 099	2 176	868	3 044
	2013	6 284	-	6 284	2 413	7 843	10 256
	2014	3 564	-	3 564	778	1 504	2 282
	2015	787	-	787	249	1 365	1 614
	2016	2 720	-	2 720	-	3 006	3 006
	2017	766	-	766	-	2 049	2 049
	2018	2 160	-	2 160	421	1 741	2 162
	2019	950	-	950	-	1 708	1 708
	2020	1 362	-	1 362	-	1 958	1 958
	2021	1 428	-	1 428	-	1 613	1 613
	2022	1 637	-	1 637	-	2 649	2 649
	2023	1 363	-	1 363	-	1 316	1 316
	2024	3 202	-	3 202	-	2 729	2 729
	2025	2 230	-	2 230	261	2 467	2 729

Таблица 13. Управление на режима на вписване/отписване към 31.12.2025 г.

		GT		kW	
1	Капацитет на флота на 01/01/2007	GT _{FR}	8 147	kW _{FR}	64 924
2	Равнище на капацитета за прилагане на режима на вписване/отписване	GT ₀₇	8 448	kW ₀₇	67 607
3	Вписвания на кораби над 100 GT, финансирани с публична помощ	GT ₁₀₀	0	kW ₁₀₀	0
4	Други вписвания или увеличавания на капацитета (невключени в 3 & 5)		3 596		40 515
5	Увеличения в тонаж GT от съображения за сигурност	GT _S	0		0
6	Общо вписвания (3 + 4 + 5)		3 596		40 515
7	Отписвания преди 1/1/2007, финансирани с публична помощ	GT _{a1}	0	kW _a	0
8	Отписвания след 1/1/2007, финансирана с публична помощ	GT _{a2}	1 625		7 812
9	Други отписвания (невключени в 7 и 8)		4 293		44 924
10	Общо отписвания (7 + 8 + 9)		5 918		52 736
11	Мощност на двигателите, заменени с публична помощ, подлежащи на намаляване на мощността		0	kW _r	0
12	Капацитет на флота на 31/12/2025 (1 + 6 - 10)	GT _t	5 824	kW _t	52 703
13	Таван на флота на 31/12/2025		6 887		59 794

Уточнения:

-Редове 1, 3, 5, 7, 8, 9, 11 и 12 представят стойности, регистрирани в Регистъра на Общността на 31/12/2025

-Ред 4 е изчислен като : 4 = (12 - 1) + 10 - (3 + 5)

-Ред 13: Таван GT = 2 - 35% 3 - 98,5% 7 - 96% 8 и kW = 2 - 35% 3 - 7 - 8 - 20% 11

РАЗДЕЛ D SWOT

D.1. Резюме на слабите и силните страни на системата за управление на флота:

Съгласно националното законодателство всички риболовни съдове, които се използват за стопански риболов, трябва да бъдат регистрирани първо в регистъра на корабите, воден от Изпълнителна агенция „Морска администрация“ (българската институция, отговорна за техническите характеристики и изправност на съдовете), както и в регистъра на риболовните кораби, воден от Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (българската институция, отговорна за контрола на риболовните дейности).

При управлението на българския флот се спазва основният принцип, че риболовният капацитет, представляващ съвкупност от бруто тонажа и мощността на кораба не може никога да бъде увеличен без преди това да бъде иззет поне същият или по-голям риболовен капацитет от българския риболовен флот.

Прилагането на приетите в последните години мерки за управление на риболова на европейско и регионално ниво доведе до подобряване управлението на морските ресурси и тяхната устойчива експлоатация.

В националното законодателство, са заложили мерки които позволяват прекратяване действието на издадено разрешително за стопански риболов при неупражняване на риболовна дейност в продължение на две поредни календарни години. Освободеният капацитет вследствие на това остава в полза на държавата и се разпределя на риболовни кораби изявили своето желание за осъществяване на стопански риболов.

По отношение управлението на режима на риболовното усилие, България прилага разпоредбите на Препоръка GFCM/41/2017/4, съгласно които риболовните кораби, извършващи улов на калкан не трябва да превишават 180 дни на море годишно.

D.1.1. Слаби страни:

- Липса на условия за директна продажба между собственици на риболовни кораби и крайния потребител-купувач поради недостиг на достатъчен брой изградени рибни тържища - досега 5 такива са обособени, докато местата за разтоварване са 75;
- Висок процент на амортизация на риболовния кораби и пречатстващ добрата икономическа ефективност;
- Ниска степен на инвестиране в подмяната на риболовните уреди с по-селективни такива, както и в условията за безопасността на риболовните кораби и осигуряване на по-благоприятни условия на труд;
- Висока средна възраст на риболовния флот;
- Висока средна възраст на заетите в сектора;
- Зависимост от сезонността на уловите на някои ценни видове риба;
- Сравнително ниска средна консумация на риба на глава от населението;
- Използване на риболовните кораби (предимно в сегмент VL0006) за улов на риба за лични нужди, без той да се предлага на пазара;
- Ограничен район на плаване на голяма част от риболовния флот. Видно от информацията по-горе е, че българския риболовен флот се състои предимно от малки лодки, по-голямата част от които имат разрешение за плаване в рамките на зоната до 2 морски мили от брега;
- Наличието на разпоредба в Закона за рибарството и аквакултурите, непозволяващ отнемането на риболовния капацитет от неактивни риболовни кораби, ако са подали заявление за ремонт. Този член не задължава доказването на ремонтните дейности и не определя срок, в който те могат да бъдат извършвани, което позволява „задържането“ на риболовен капацитет за неопределено време и невъзможността за предоставянето му на друг риболовен кораб, който реално да извършва риболовни дейности;
- Ниска цена на първата продажба на някои видове;
- Недостатъчен брой патрулни катери, оборудвани със съвременни средства за контрол.

D.1.2. Силни страни:

- Наличие на информационно-статистическа система, в която се регистрират данни за риболовния флот и уловите;
- Постоянно присъствие на инспектори на ИАРА на по-значимите пристанища, което освен възможност за ефективен контрол, дава възможност за предоставяне на важна информация, имаща отношение към управлението на рибарството на заинтересованите лица;
- Повишаване информираността на заинтересованите лица в бранша посредством информационни кампании, регулярни срещи и публикуване на информация на интернет страницата на ИАРА;
- Постоянен мониторинг на риболовните кораби извършващи улов на калкан. Съгласно установените на национално ниво правила, всеки кораб, който желае да лови калкан трябва да бъде оборудван с проследяващо устройство, свързано с Центъра за наблюдение на риболовните кораби. През 2019 г. бе завършен мащабен проект по модернизация на центъра, при което той стана най-мултифункционалният в региона. Той осигури автоматизиран реален и пълен контрол по движението и дейностите на риболовните кораби и лодки, осъществяващи търговски риболов. Проследяващите устройства бяха заменени с нови такива, позволяващи използването на електронен риболовен дневник;
- Сътрудничество с други администрации по отношение на техническите характеристики на риболовните кораби (с ИАМА) и борбата с ННН риболова (Гранична полиция, БАБХ);
- Засилени съвместни проверки на ИАРА и ИАМА по отношение на проверките и измерването на мощностите на двигателите на риболовните кораби;

- Регулярни обучения на служителите на ИАРА;
- Повишена контролна дейност и мониторинг, което подобрява своевременното администриране на риболовната дейност чрез подобрена комуникация и координация между звената и централното управление на администрацията;
- Подобрена законова национална рамка чрез въведени промени в Закона за рибарството и аквакултурите (ЗРА), които позволяват да се предприемат ефективни мерки срещу неактивните плавателни съдове, както и срещу непредоставянето на формуляр за икономическа статистика. Това позволява събирането на по-точна и пълна икономическа информация за състоянието на риболовния флот в Република България;
- Наличието на административни мерки срещу незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов чрез прилагането на точкова система за извършени тежки нарушения, при която е възможно да се стигне и до отнемане на издадено разрешително за стопански риболов;
- Подзаконов нормативен акт към националната законова рамка, допълващ частта ѝ за управлението на риболовния флот;
- Имайки предвид, че голяма част от българския риболовен флот може да бъде причислен към дребномащабния и крайбрежен риболов, може да се заключи, че риболовът се извършва по екологосъобразен начин.

D.2. План за подобрене на системата за управление на флота:

Обособените в последните години рибни тържища в новоизградените рибни пристанища не функционират с пълния си капацитет. Предвидени са регулярни срещи с представители на рибния бранш и заинтересовани страни с цел популяризиране използването им.

Законът за рибарството и аквакултурите предоставя правна възможност за отписване на риболовни кораби, които не са извършвали риболовни дейности в две последователни години. Освободеният капацитет ще се предоставя на риболовни кораби, чието вписване в регистъра ще гарантира подмладяване и модернизирание на флота, както и по-ефективното използване на риболовния капацитет.

Една не малка част от стопански ценните видове риба и други водна организми са мигриращи и техните улови в годишен аспект се влияят от числеността на пасажите, преминаващи пред българския бряг. Системата на управление на флота чрез разрешителни за стопански риболов не е насочена към издаване на разрешително за целеви вид (с изключение на калкана) и по този начин дава възможност на рибарите да извършват улов на всички разрешени видове, с което биха се компенсирали годишните флуктуации в уловите на мигриращите риби и други водни организми.

Системата за сертифициране и проверки на мощността на двигателите позволява да се извършва мониторинг и контрол на реалната мощност на задвижващия двигател и ненадвишаването на записаната мощност в разрешителното за стопански риболов. Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури и Изпълнителна агенция „Морска Администрация“ ще продължат съвместните си действия по прилагането на План за статистически извадки за измерване мощността на двигателите на риболовните кораби.

През следващите 3 години България ще продължи да прилага на национално ниво забрана за използването на тралиращи уреди в акваторията до 3 морски мили от брега, като се прилага дерогация за определен брой кораби в зоната между 1 и 3 морски мили. Това позволява на по-малките риболовни кораби, с ограничен район на плаване да разполагат своите риболовни уреди в по-близката крайбрежна зона, като по този начин се избягва допирната точка с по-големите кораби, използващи активни риболовни уреди.

D.3. Информация за общото ниво на съблюдаване на инструментите на политиката на флота:

Управлението на риболовния флот се извършва посредством система за разрешителни за стопански риболов, както е заложено в Закона за рибарството и аквакултурите. Условието и редът за издаване на разрешително за стопански риболов, специално разрешително и удостоверение за придобито право за усвояване на ресурс от риба и други водни организми се извършват при спазване изискванията на правото на Европейския съюз, съгласно разпоредбата на чл. 17, ал. 7 от Закона за рибарството и аквакултурите.

Методът на прилагане на точкова система за тежки нарушения е приложен в националното право чрез издадената от министъра на земеделието и храните Наредба № 3 от 19.02.2013 г. за прилагане на точкова система за извършени тежки нарушения по смисъла на Регламент (ЕО) № 1005/2008 на Съвета от 29.09.2008 година за създаване на система на Общността за предотвратяване, възпиране и премахване на незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов, за изменение на регламенти (ЕИО) № 2847/93, (ЕО) № 1936/2001 и (ЕО) № 601/2004 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 1093/94 и (ЕО) № 1447/1999.

През 2020 година на борда на риболовните кораби над 12 метра бе инсталирано оборудване за електронен риболовен дневник (ERS), като бяха проведени и технически изпитвания на функционирането и обучения на капитаните на корабите. От 1 януари 2021 г. информацията за риболовните дейности на корабите с дължина над 12 метра се докладва само по електронен път.

РАЗДЕЛ Е

E.1. Информация за промените в административните процедури, касаещи управлението на флота

От 21.11.2019 г. са в сила 2 подзаконовни нормативни акта, регламентиращи управлението на риболовния флот, разпределянето на риболовния капацитет и водене на изискваните регистри. Наредбата за условията и реда за управление на риболовния флот на Република България е насочена към определяне на условията и реда за вписване и отписване на кораби в регистъра на риболовните кораби, както и тези за разпределяне на свободен риболовен капацитет в морския флот, освободен вследствие на:

- Служебно отписване на риболовни кораби от Регистъра на риболовните кораби, воден от Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, по реда на чл. 18в, ал. 3 от Закона за рибарството и аквакултурите;
- Отписване на риболовни кораби от Регистъра на корабите, воден от Изпълнителна агенция „Морска администрация“ по чл. 22, ал. 1, т. 1, т. 3 и ал. 2 от Наредба № 1 от 2003 г. за вписване в Регистъра на корабите;
- Изтичане на срока на валидност на удостоверения за свободен капацитет. Провеждане на процедура за разпределяне на свободен риболовен капацитет от две на три календарни години.

Предвиден е текст, регламентиращ като недопустими за участие в процедурата за разпределяне на риболовен капацитет лица с отпусната публична помощ за окончателно преустановяване на риболовните дейности по линия на европейски фондове по рибарство. Установени са минимум от критерии за допустимост и оценка на участниците в процедура за разпределяне на риболовен капацитет в морския флот. Регламентиран е критерий за оценка, установяващ съотношение между средния регистриран брутен тонаж и средната регистрирана мощност на двигателя в регистъра на риболовните кораби за съответния сегмент по обща дължина на риболовните кораби.

РАЗДЕЛ F

Индикатори

Позовавайки се на Насоките за подобрен анализ на баланса между риболовния капацитет и риболовните възможности, България калкулира индикатори за използваемостта на риболовните кораби за 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 и 2025 г. и икономическите и биологични индикатори за 2020, 2021, 2022, 2023 и 2024 г., както е показано по-долу. За изчислението на индикаторите бяха използвани данните, събрани по рамката на Програмата за Събиране на Данни (ПСД) за 2020, 2021 г., 2022, 2023 и 2024 г. и информационно-статистическата система на ИАРА.

F.1. Показатели за използването на корабите

F.1.1. Показател за неактивен флот

Показателят за неактивен флот е изчислен съгласно Насоките за 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 и 2025 г. и се отнася към всички неактивни кораби за посочения период. Неактивни са корабите с или без разрешително за риболов, не докладвали нито един ден на море и разтоварвания през референтната година (поради поправка на кораба, продажба и т.н). Показателят е изчислен по сегменти според дължината на корабите, съгласно РСД, като показва процента на бездействащите кораби от общия флот, по отношение на броя на корабите, БТ и мощността (Kw).

Таблица 14. Пропорция на неактивните кораби в целия флот за 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 и 2025 г.

Неактивни кораби															
				VL0006			VL0612			VL1218			VL1824		
Година	Общ брой кораби	Общ БТ	Общо Kw	Брой кораби	БТ	Kw	Брой кораби	БТ	Kw	Брой кораби	БТ	Kw	Брой кораби	БТ	Kw
2020	1830	5995.75	53117.32	255	192.18	2406.02	333	697.24	8672.29	8	170.9	1391.25	1	40	244.19
2021	1821	5999.71	53101.27	260	190.26	2561.44	364	722.58	9532.19	12	253.64	2011.57	3	134.22	722.27
2022	1877	6075.12	54247.97	284	209.43	2656.22	375	743.96	9518.18	11	209.4	1638.4	3	134.22	722.27
2023	1782	5855.08	52320.12	294	224.36	2856.22	376	777.11	10235.07	7	148.61	1423.65	3	134.22	722.27
2024	1800	5841.66	53196.71	236	177.84	2436.16	307	643.24	7985.13	8	187.68	1706.32	1	39.8	257.43
2025	1755	5874.53	53319.19	247	190.27	2611.52	332	718.34	9005.8	6	132.71	1185.72	1	40	235.29
Показател за неактивен флот			Година	VL0006			VL0612			VL1218			VL1824		
				%Брой	% БТ	% Kw	%Брой	% БТ	% Kw	%Брой	% БТ	% Kw	Number	GT	Kw
			2020	13.93%	3.21%	4.53%	18.20%	11.63%	16.33%	0.44%	2.85%	2.62%	0.05%	0.67%	0.46%
			2021	14.28%	3.17%	4.82%	19.99%	12.04%	17.95%	0.66%	4.23%	3.79%	0.16%	2.24%	1.36%
			2022	15.13%	3.45%	4.90%	19.98%	12.25%	17.55%	0.59%	3.45%	3.02%	0.16%	2.21%	1.33%
			2023	16.50%	3.83%	5.46%	21.10%	13.27%	19.56%	0.39%	2.54%	2.72%	0.17%	2.29%	1.38%
			2024	13.11%	3.04%	4.58%	17.06%	11.01%	15.01%	0.44%	3.21%	3.21%	0.06%	0.68%	0.48%
2025	14.07%	3.24%	4.90%	18.92%	12.23%	16.89%	0.34%	2.26%	2.22%	0.06%	0.68%	0.44%			

*В общия брой кораби са включени всички активни през годината кораби, като някои от тях са отписани от регистъра към 31.12.2025 г.

Видно от изчисленията в **Таблица 14**, най-висок процент на неактивните кораби, които представляват неизползван капацитет, се наблюдава в сегмент VL0612, както по отношение на броя кораби, така и по отношение на мощността. През 2023 г. показателят по отношение на броя кораби в сегмента е нараснал до 21,10%. През 2024 г. се наблюдава спад, като процентът достигна стойности под 20%. През 2025 г. е налице леко увеличение до 18,92%, но стойностите на показателя се запазват в допустимите граници. Като цяло в сегмент VL0612 се наблюдава най-голям дял на извършвани ремонти, продажби и прехвърляния. За сегменти VL1218 и VL1824, стойностите на индикатора показват добра техническа ефективност по отношение на брой кораби, БТ и мощност. Малко по-висок е процентът на неактивните кораби в сегмент VL0006 по отношение на броя кораби, като стойностите му варират между 14% и 16% за периода 2020-2025

г. Като цяло, стойностите на индикатора, съотнесени към БТ и мощност, сочат че по отношение на използваемостта на капацитета, сегментът е в баланс. В сегмент VL2440 не са отчетени неактивни кораби за оценявания период.

F.1.2. Показател за използване на корабите (VUR)

Показателят е изчислен съгласно Насоките от гледна точка на риболовни дни като съотношение между средния брой дни, прекарани от кораб в морето, и максималния брой дни в морето, наблюдаван в даден сегмент на флота. Максималният брой дни на море е изчислен на база на средния брой дни от топ 10 най-активни кораби в съответния сегмент. Индикаторът е оценен за периода 2020 - 2025 г. Стойностите на индикатора по-малки от 0,7 показват съществено недостатъчно използване на корабите в дадения сегмент, което би могло да бъде признак за технически свръхкапацитет. При стойности по-големи от 0,9 средната активност е над 90% от максималната и даденият сегмент се приема за балансиран по отношение на техническото използване на корабите. При стойности между 0,7 и 0,9 има недостатъчно използване на капацитета. Данните за сегментите с под 5 броя кораби, означени със звезда, не са включени, поради непредставителност на извадката. Резултатите от изчисленията на индикатора са представени в Таблица 15.

Таблица 15. Показател за използване на корабите (VUR)

Сегмент	2020			2021			2022			2023			2024			2025			VUR	VUR	VUR	VUR	VUR	VUR
	Бр. кораби	Общ дни на море	Мах дни на море	Бр. кораби	Общ дни на море	Мах дни на море	Бр. кораби	Общ дни на море	Мах дни на море	Бр. кораби	Общ дни на море	Мах дни на море	Бр. кораби	Общ дни на море	Мах дни на море	Бр. кораби	Общ дни на море	Мах дни на море	2020	2021	2022	2023	2024	2025
DFN VL0006	326	2650	52	332	2621	58	362	2042	35	342	1609	24	343	1765	27	286	1520	30	0.16	0.14	0.16	0.20	0.19	0.18
PS VL0006	8	74	9	11	84	8	8	47	6	11	43	4	10	36	4	8	27	3	1.03	0.95	0.98	0.98	0.90	1.13
FPO VL0006	3	28	9	-	-	-	1	2	2	2	7	4	17	141	14	20	239	20	*	-	*	*	0.59	0.60
HOK VL0006	15	80	7	13	43	4	17	67	6	11	26	3	75	484	23	118	681	28	0.76	0.83	0.66	0.79	0.28	0.21
PGP VL0006	8	30	4	11	62	6	6	24	4	12	62	6	23	90	7	23	88	6	0.94	0.94	1.00	0.98	0.56	0.64
PMP VL0006	68	1383	61	64	1398	66	54	995	49	47	828	45	50	793	40	57	862	43	0.33	0.33	0.38	0.39	0.40	0.35
DFN VL0612	515	4551	87	476	5064	125	505	3860	88	433	3160	83	416	2422	37	258	1674	50	0.10	0.09	0.09	0.09	0.16	0.13
PS VL0612	3	47	16	3	24	8	2	12	6	1	3	3	2	14	7	1	3	3	*	*	*	*	*	*
FPO VL0612	34	690	47	29	525	40	31	464	33	29	371	26	35	439	30	37	645	46	0.43	0.45	0.45	0.49	0.42	0.38
HOK VL0612	24	123	9	17	66	6	12	177	17	32	108	7	80	599	28	155	969	34	0.57	0.65	0.87	0.48	0.27	0.18
PGP VL0612	9	38	4	7	72	10	7	38	5	16	132	12	25	100	7	26	114	7	1.06	1.03	1.09	0.69	0.57	0.63
PMP VL0612	132	4409	116	133	4290	110	110	3458	107	85	2321	101	85	2032	90	88	2093	89	0.29	0.29	0.29	0.27	0.27	0.27
TBB VL0612	-	-	-	1	64	64	2	62	31	-	-	-	2	118	59	2	108	54	-	*	*	-	*	*
TM VL0612	3	201	67	6	248	41	7	301	43	3	134	45	6	236	40	7	267	38	*	1.01	1.00	*	0.98	1.00
DFN VL1218	19	1543	111	14	1254	115	14	737	69	17	915	80	12	768	76	20	1212	89	0.73	0.78	0.78	0.67	0.84	0.68
HOK VL1218	1	102	102	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	2	-	-	-	*	-	-	-	*	-
PGP VL1218	1	88	88	1	108	108	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	-	-	-	-
PMP VL1218	14	1484	121	16	1343	103	16	1282	99	10	880	88	15	1599	119	11	971	91	0.88	0.81	0.81	1.00	0.90	0.97
TBB VL1218	1	98	98	2	151	76	6	476	80	9	767	85	4	498	125	2	18	9	*	*	0.99	1.00	*	*
TM VL1218	21	1768	134	20	2123	155	18	1107	101	16	1274	114	21	2054	151	23	2069	149	0.63	0.68	0.61	0.78	0.65	0.60
DFN VL1824	3	458	153	2	322	161	3	260	87	3	176	57	3	331	111	5	508	102	*	*	*	*	*	1.00
PS VL1824	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	65	65	1	36	36	-	-	-	-	*	*
PGP VL1824	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	16	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	-	-
PMP VL1824	3	392	131	1	55	55	2	215	108	3	256	86	2	199	100	1	86	86	*	*	*	*	*	*
TBB VL1824	-	-	-	2	113	57	2	101	51	2	83	42	1	95	95	1	6	6	-	*	*	*	*	*
TM VL1824	11	901	89	10	1109	111	8	524	65	6	650	108	8	928	116	8	710	89	0.92	1.00	1.01	1.00	1.00	1.00
DFN VL2440	1	98	98	1	75	75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	55	55	*	*	*	-	-	*
TM VL2440	10	1595	160	10	1826	183	11	1209	115	10	1454	145	11	1652	163	10	1439	144	1.00	1.00	0.96	1.00	0.92	1.00
PMP VL2440	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	47	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	-	-

*Сегментите, означени със * са под 5 кораба и данните за тях не са включени поради непредставителност на извадката.

За два от сегментите, представени в таблицата – TM VL1824 и TM VL2440, стойностите на показателя са над 0,9 за целия наблюдаван период, като се отчитат минимални флуктуации в

равнището на активност. Това от своя страна сочи за висока техническа използваемост на корабите в краткосрочен и дългосрочен план. Следователно се приема, че двата сегмента са в баланс по отношение на дадения показател. Подобен извод може да бъде направен и за сегменти PS VL0006 и TM VL0612, които също се характеризират с добро ниво на използваемост на корабите.

Противоположно, изчисленията за сегмент TM VL1218 разкриват ниска техническа използваемост в дългосрочен план. За сегменти TBB VL0612, TBB VL1218 и TBB VL1824 не могат да бъдат направени категорични дългосрочни заключения поради липсата на ясно изразена тенденция и ограничения брой кораби в тях.

Сегментът PMP VL1218 показва леки колебания в стойностите на индикатора през наблюдавания период, но общата тенденция е положителна. Следователно може да се заключи, че този сегмент демонстрира добро ниво на активност и използваемост на корабите по отношение на оценявания индикатор. При сегмент DFN VL1218 стойностите са нестабилни, като преобладаващата тенденция е низходяща. В тази връзка не може да се определи наличието на добро ниво на използваемост в дългосрочен план.

Данните за сегменти PMP VL0612, HOK VL0612, FPO VL0612, DFN VL0612, PMP VL0006 и DFN VL0006 са константни през отчетния период, но показват продължително низходяща тенденция. Тези резултати сочат към недостатъчно използване и наличието на технически свръхкапацитет в рамките на тези сегменти.

За сегменти HOK VL0006, PGP VL0006 и PGP VL0612 са установени влошаващи се стойности на индикатора VUR през отчетния период. Този спад показва намаляване на активността на съдовете, което може да се дължи на недостатъчно използване. Подобна тенденция предполага потенциална неефективност, причинена от технически свръхкапацитет или намалена оперативна ефективност.

Имайки предвид биологичното разнообразие като целеви видове, имащи отношение към стопанската дейност във всички сегменти в българския риболовен флот, трябва да се вземе предвид, че това рефлектира и върху вариациите на използваната риболовна техника при уловите. Това дава своето отражение и в по-малкия брой кораби в така представената сегментация. Също така се води политика към насърчаване на използването на щадящи пасивни риболовни уреди, с наложени рестрикции за размера на окото на мрежените уреди, както и определяне на минимални размерни групи с цел опазване на рибните запаси и биологичното разнообразие. Това от своя страна трябва да бъде взето предвид за сегментите, в които се наблюдава дисбаланс.

Допълнителен фактор, който също следва да бъде отчетен по отношение на риболовната активност е, че голяма част от риболовните кораби през летния сезон се насочват към извършването на туристически услуги.

F.2. Икономически индикатори

За изчисление на икономическите индикатори са използвани данни от въпросниците за икономическа статистика през 2020, 2021, 2022, 2023 и 2024 г. събирани за Национална програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство” (НПСУИДР) съгласно чл. 18е., т. 9 от Закона за рибарството и аквакултурите. Икономическите променливи са пресметнати по сегменти.

F.2.1. Възвръщаемост на дълготрайни материални активи (RoFTA)

Възвръщаемостта на дълготрайните материални активи (RoFTA) е индикатор, който е аналогичен на възвръщаемостта на инвестициите (RoI), с тази разлика, че за изчислението на RoI са необходими данни за нематериалните активи (напр. право на риболов), които не са приложими за българския флот, тъй като в България правата за риболов не са обект на покупко-продажба или отдаване под наем.

RoFTA представлява доходността на единица (в процент) капитал, инвестиран в сектора на рибарството.

RoFTA се сравнява с лихвения процент на дългосрочна инвестиция с нисък риск. Този лихвен процент представлява доходността, която същият инвестиран капитал ще получи, ако бъде инвестиран в следващата най-добра налична алтернатива (обикновено дългосрочни държавни облигации).

Стойностите на RoFTA за 2020 г. показват, че най-печеливши са били сегментите PMP VL0612, PMP VL0006, PGP VL0006 и TM VL2440. През 2021 г. отново PMP VL0006 и PMP VL0612 са най-печеливши, следвани от TM VL2440. Броят на сегментите, за които стойността на индикатора е позитивно число, което е по-високо от средната стойност на лихвения процент по дългосрочни инвестиции с малък риск за България, което предполага, че се генерират извънредни печалби, е 10 сегмента и 5 клъстера (5-те клъстера включват 12 сегмента). Резултатите за 2022 г., показващи намаление в броя на сегментите от флота с RoFTA стойности над този праг, сочат възможен дисбаланс за определени сегменти. За разлика от това, частичното възстановяване, наблюдавано през 2023 г., подсказва за подобрене в икономическото представяне на някои сегменти, по-специално в сегментите PMP, TM и НОК. През 2024 г. се наблюдава възстановяване на икономическите резултати при част от сегментите на флота, съпроводено с отслабване на представянето при други. Сегментите от групата PMP запазват водеща позиция по доходност, като PMP VL0006 и PMP VL0612 продължават да реализират високи стойности на RoFTA. Сегментите от групата TM остават с положителни стойности, макар и на по-ниски нива спрямо 2023 г. При сегментите DFN се наблюдава ограничено подобрене, като част от тях са с положителни стойности, но остават ниски, а DFN VL0612 остава отрицателен. В същото време сегментите НОК и PGP отбелязват влошаване спрямо предходната година, като част от тях отново реализират отрицателна възвръщаемост. Намаляването на стойностите при някои сегменти предполага ограничаване на възможностите за генериране на извънредни печалби през 2024 г.

Използваната схема за събиране на данни в България е събиране на въпросници за икономическа статистика от всеки кораб. Клъстерите не се използват за целите на събиране на данни, а за отчитане на икономически и социални данни от сегменти с по-малко от 5 кораба.

Групирането се основава на обединяване на сегменти с еднаква риболовна техника.

Схемата за клъстериране през 2024 г. е представена по-долу, както следва:

Сегментите DFN VL1218 и DFN VL1824 се отчитат като DFN VL1218, тъй като броят на корабите в DFN VL1824 е 3.

Сегментите FPO VL0006 и FPO VL0612 се отчитат като FPO VL0612, за да се запази схемата за клъстериране от предходните години и за да има сравнимост на данните.

Сегментите НОК VL0612 и НОК VL1218 се отчитат като НОК VL0612, тъй като броят на корабите в НОК VL1218 е 1.

Сегментите PMP VL1218 и PMP VL1824 се докладват като PMP VL1218, тъй като в PMP VL1824 има 2 кораба.

Сегментите PS VL0006, PS VL0612 и PS VL1824 се отчитат като PS VL0006, тъй като PS VL0612 има 2 кораба, а в сегмента PS VL1824 има 1 кораб.

Сегментите TBB VL0612, TBB VL1218 и TBB VL1824 се отчитат като TBB VL1218, тъй като в TBB VL0612 има 2 лодки, а в VL1824 има само 1 лодка.

Сегментите TM VL0612 и TM VL1218 се отчитат като TM VL1218, за да се запази схемата за клъстериране от предходните години и за да има сравнимост на данните.

Всички сегменти с по-малко от 5 съда са маркирани със *.

RoFTA се сравнява с целева референтна точка (ЦРТ). За това изчисление беше използвана 5-годишната средна стойност на безрисковия дългосрочен лихвен процент за всяка година:

- за изчислението за 2020 г. е използвана средната стойност на безрисковия дългосрочен лихвен процент за периода 2015-2019 г. – 1,54%;

- за изчислението за 2021 г. е използвана средната стойност на безрисковия дългосрочен лихвен процент за периода 2016-2020 г. – 1,09%.
- за изчислението за 2022 г. е използвана средната стойност на безрисковия дългосрочен лихвен процент за периода 2017-2021 г. – 0,67%.
- за изчислението за 2023 г. е използвана средната стойност на безрисковия дългосрочен лихвен процент за периода 2018-2022 г. – 0,66%.
- за изчислението за 2024 г. е използвана средната стойност на безрисковия дългосрочен лихвен процент за периода 2019-2023 г. – 1,23%.

Таблица 16. Възвръщаемостта на дълготрайните материални активи (RoFTA)

Сегмент	Доходи от разтоварвания + други доходи	Разходи за екипажа + разходи за неплатен труд + разходи за гориво + разходи за ремонт и поддръжка + други променливи разходи + непроменливи разходи	Нетна печалба	Стойност на капиталовите активи на флота (стойност за подмяна на корабите)	RoFTA	RoFTA-лихвен процент по дългосрочни инвестиции с малък риск ¹
Стойности за 2020 г. (Евро'000)						
DFN VL0006	105.54	105.77	-5.14	838.57	-0.61%	-2.15%
DFN VL0612	294.57	241.74	25.03	2811.75	0.89%	-0.65%
DFN VL1218	588.68	441.36	73.37	2315.11	3.17%	1.63%
DFN VL1824* (групиран с DFN VL1218)	-	-	-	-	-	-
DFN VL2440* (групиран с DFN VL1218)	-	-	-	-	-	-
FPO VL0006* (групиран с FPO VL0612)	-	-	-	-	-	-
FPO VL0612	123.84	98.66	21.66	286.64	7.56%	6.02%
HOK VL0006	0.92	3.46	-2.53	39.98	-6.34%	-7.88%
HOK VL0612	28.09	37.69	-14.51	289.75	-5.01%	-6.55%
HOK VL1218* (групиран с HOK VL0612)	-	-	-	-	-	-
PGP VL0006	8.66	3.93	4.33	14.57	29.71%	28.17%
PGP VL0612	8.36	5.16	3.07	198.38	1.55%	0.01%
PGP VL1218* (групиран с PGP VL0612)	-	-	-	-	-	-
PMP VL0006	445.91	224.03	219.50	205.16	106.99%	105.45%

PMP VL0612	1305.30	307.37	989.88	906.21	109.23%	107.69%
PMP VL1218	516.63	363.01	41.82	2241.42	1.87%	0.33%
PMP VL1824* (групиран с PMP VL1218)	-	-	-	-	-	-
PS VL0006	6.62	4.46	2.14	21.27	10.05%	8.51%
PS VL0612* (групиран с PS VL0006)	-	-	-	-	-	-
TM VL0612* (групиран с TM VL1218)	-	-	-	-	-	-
TBB VL1218* (групиран с TM VL1218)	-	-	-	-	-	-
TM VL1218	569.56	384.14	133.34	1631.90	8.17%	6.63%
TM VL1824	323.55	256.95	26.19	1504.72	1.74%	0.20%
TM VL2440	873.77	510.46	341.07	1291.65	26.41%	24.87%
Сегмент	Доходи от разтоварвания + други доходи	Разходи за екипажа + разходи за неплатен труд + разходи за гориво + разходи за ремонт и поддръжка + други променливи разходи + непроменливи разходи	Нетна печалба	Стойност на капиталовите активи на флота (стойност за подмяна на корабите)	RoFTA	RoFTA-лихвен процент по дългосрочни инвестиции с малък риск²
Стойности за 2021 г. (Евро'000)						
DFN VL0006	162.20	108.57	50.21	938.54	5.35%	4.26%
DFN VL0612	345.22	254.30	44.32	2584.00	1.72%	0.63%
DFN VL1218	435.65	352.78	48.87	1813.04	2.70%	1.61%
DFN VL1824* (групиран с DFN VL1218)	-	-	-	-	-	-
DFN VL2440* (групиран с DFN VL1218)	-	-	-	-	-	-
FPO VL0612	155.10	91.86	60.28	167.28	36.04%	34.95%
HOK VL0006	0.52	2.21	-1.69	31.44	-5.36%	-6.45%
HOK VL0612	0.95	3.55	-2.63	72.09	-3.64%	-4.73%
PGP VL0006	6.00	3.24	2.50	18.15	13.77%	12.68%
PGP VL0612	67.04	45.66	16.38	192.76	8.50%	7.41%
PGP VL1218* (групиран с PGP VL0612)	-	-	-	-	-	-
PMP VL0006	649.64	170.87	475.15	170.77	278.23%	277.14%
PMP VL0612	1372.99	403.73	959.19	918.05	104.48%	103.39%

PMP VL1218	618.64	358.83	210.76	1528.69	13.79%	12.70%
PMP VL1824* (группиран с PMP VL1218)	-	-	-	-	-	-
PS VL0006	4.69	2.06	1.77	19.68	9.02%	7.93%
PS VL0612* (группиран с PS VL0006)	-	-	-	-	-	-
TBB VL0612* (группиран с TBB VL1218)	-	-	-	-	-	-
TBB VL1218	214.92	119.73	95.19	403.66	23.58%	22.49%
TBB VL1824* (группиран с TBB VL1218)	-	-	-	-	-	-
TM VL0612	81.07	36.93	43.83	209.63	20.91%	19.82%
TM VL1218	1253.54	566.14	659.44	1778.02	37.09%	36.00%
TM VL1824	827.56	343.19	453.32	1950.61	23.24%	22.15%
TM VL2440	2352.43	753.24	1575.62	2054.64	76.69%	75.60%
Сегмент	Доходи от разтоварвания + други доходи	Разходи за екипажа + разходи за неплатен труд + разходи за гориво + разходи за ремонт и поддръжка + други променливи разходи + непроменливи разходи	Нетна печалба	Стойност на капиталовите активи на флота (стойност за подмяна на корабите)	RoFTA	RoFTA-лихвен процент по дългосрочни инвестиции с малък риск³
Стойности за 2022 г. (Евро'000)						
DFN VL0006	90.66	157.99	-74.78	1133.05	-6.60%	-7.27%
DFN VL0612	197.57	362.90	-200.18	2893.50	-6.92%	-7.59%
DFN VL1218	306.03	386.70	-104.12	1480.19	-7.03%	-7.70%
DFN VL1824* (группиран с DFN VL1218)	-	-	-	-	-	-
FPO VL0006* (группиран с FPO VL0612)	-	-	-	-	-	-
FPO VL0612	157.65	66.62	89.09	241.28	36.92%	36.25%
HOK VL0006	0.31	4.84	-4.68	42.33	-11.06%	-11.73%
HOK VL0612	8.09	10.31	-2.26	76.18	-2.96%	-3.63%
PGP VL0006	0.41	1.78	-1.37	20.55	-6.66%	-7.33%
PGP VL0612	4.92	11.14	-6.52	43.15	-15.11%	-15.78%
PMP VL0006	297.87	190.28	106.92	220.32	48.53%	47.86%
PMP VL0612	1172.67	455.87	710.28	1036.77	68.51%	67.84%
PMP VL1218	452.35	546.81	-118.24	1760.97	-6.71%	-7.38%
PMP VL1824*	-	-	-	-	-	-

(группиран с PMP VL1218)						
PS VL0006	3.11	6.63	-3.78	24.03	-15.72%	-16.39%
PS VL0612* (группиран с PS VL0006)	-	-	-	-	-	-
TBB VL0612* (группиран с TBB VL1218)	-	-	-	-	-	-
TBB VL1218	461.94	316.06	115.63	812.34	14.23%	13.56%
TBB VL1824* (группиран с TBB VL1218)	-	-	-	-	-	-
TM VL0612	60.46	82.13	-23.50	337.45	-6.96%	-7.63%
TM VL1218	617.12	502.28	87.21	1778.26	4.90%	4.23%
TM VL1824	342.43	450.09	-123.10	2210.06	-5.57%	-6.24%
TM VL2440	1071.35	766.27	253.90	2734.31	9.29%	8.62%
Сегмент	Доходи от разтоварвания + други доходи	Разходи за екипажа + разходи за неплатен труд + разходи за гориво + разходи за ремонт и поддръжка + други променливи разходи + непроменливи разходи	Нетна печалба	Стойност на капиталовите активи на флота (стойност за подмяна на корабите)	RoFTA	RoFTA-лихвен процент по дългосрочни инвестиции с малък риск⁴
Стойности за 2023 г. (Евро'000)						
DFN VL0006	140.73	291.90	-154.10	1126.73	-13.68%	-14.34%
DFN VL0612	404.08	501.79	-124.62	2949.35	-4.23%	-4.89%
DFN VL1218	351.23	374.49	-39.30	1941.87	-2.02%	-2.68%
DFN VL1824* (группиран с DFN VL1218)	-	-	-	-	-	-
FPO VL0006* (группиран с FPO VL0612)	-	-	-	-	-	-
FPO VL0612	61.63	56.64	2.90	185.34	1.56%	0.90%
HOK VL0006	10.74	2.78	7.96	28.38	28.05%	27.39%
HOK VL0612	90.65	27.64	61.66	134.37	45.89%	45.23%
PGP VL0006	6.35	9.23	-2.91	56.50	-5.15%	-5.81%
PGP VL0612	40.22	23.21	16.84	210.47	8.00%	7.34%
PGP VL1824* (группиран с PGP VL0612)	-	-	-	-	-	-
PMP VL0006	289.31	153.73	113.81	183.63	61.98%	61.32%
PMP VL0612	848.05	475.52	363.34	839.80	43.27%	42.61%
PMP VL1218	540.95	434.19	45.45	2425.83	1.87%	1.21%

PMP VL1824* (групиран с PMP VL1218)	-	-	-	-	-	-
PMP VL2440* (групиран с PMP VL1218)	-	-	-	-	-	-
PS VL0006	3.90	3.60	0.30	17.64	1.68%	1.02%
PS VL0612* (групиран с PS VL0006)	-	-	-	-	-	-
TBB VL1218	610.02	304.08	275.44	863.78	31.89%	31.23%
TBB VL1824* (групиран с TBB VL1218)	-	-	-	-	-	-
TM VL0612* (групиран с TM VL1218)	-	-	-	-	-	-
TM VL1218	1158.02	448.52	667.89	1978.19	33.76%	33.10%
TM VL1824	469.52	266.79	170.89	1163.19	14.69%	14.03%
TM VL2440	1829.21	1074.10	733.82	2228.48	32.93%	32.27%
Сегмент	Доходи от разтоварвания + други доходи	Разходи за екипажа + разходи за неплатен труд + разходи за гориво + разходи за ремонт и поддръжка + други променливи разходи + непроменливи разходи	Нетна печалба	Стойност на капиталовите активи на флота (стойност за подмяна на корабите)	RoFTA	RoFTA-лихвен процент по дългосрочни инвестиции с малък риск⁵
Стойности за 2024 г. (Евро'000)						
DFN VL0006	236.43	191.96	41.31	1337.67	3.09%	1.86%
DFN VL0612	483.97	552.71	-89.71	3490.26	-2.57%	-3.80%
DFN VL1218	374.40	337.03	35.04	1423.95	2.46%	1.23%
DFN VL1824* (групиран с DFN VL1218)	-	-	-	-	-	-
FPO VL0006* (групиран с FPO VL0612)	-	-	-	-	-	-
FPO VL0612	169.91	88.49	77.86	326.82	23.82%	22.59%
HOK VL0006	22.83	37.90	-15.26	266.70	-5.72%	-6.95%
HOK VL0612	64.19	55.16	6.81	538.01	1.27%	0.04%
HOK VL1218* (групиран с HOK VL0612)	-	-	-	-	-	-
PGP VL0006	7.35	7.46	-0.18	89.32	-0.21%	-1.44%

PGP VL0612	10.37	18.13	-8.27	156.81	-5.28%	-6.51%
PMP VL0006	315.97	146.92	167.59	202.92	82.59%	81.36%
PMP VL0612	830.78	400.64	418.91	890.50	47.04%	45.81%
PMP VL1218	847.00	610.58	211.66	2294.60	9.22%	7.99%
PMP VL1824* (групиран с PMP VL1218)	-	-	-	-	-	-
PS VL0006	27.43	27.25	-20.28	223.84	-9.06%	-10.29%
PS VL0612* (групиран с PS VL0006)	-	-	-	-	-	-
PS VL1824* (групиран с PS VL0006)	-	-	-	-	-	-
TBB VL0612* (групиран с TBB VL1218)	-	-	-	-	-	-
TBB VL1218	401.73	263.06	115.73	452.38	25.58%	24.35%
TBB VL1824* (групиран с TBB VL1218)	-	-	-	-	-	-
TM VL0612* (групиран с TM VL1218)	-	-	-	-	-	-
TM VL1218	1300.97	779.03	413.39	2820.63	14.66%	13.43%
TM VL1824	559.84	486.29	42.36	1853.43	2.29%	1.06%
TM VL2440	1577.32	1392.42	134.96	3232.30	4.18%	2.95%

* Сегментите със * са с по-малко от 5 кораба и данните им са групирани с данни от най-сходния сегмент поради конфиденциалност.

Данните за директни субсидии са изключени от изчислението.

1 Средната стойност на лихвения процент по дългосрочни инвестиции с малък риск за България за периода 2015-2019 г. (Източник: Европейска централна банка) – 1.54% е използван за изчисляване на индикатора за 2020 г.

2 Средната стойност на лихвения процент по дългосрочни инвестиции с малък риск за България за периода 2016-2020 г. (Източник: Европейска централна банка) – 1.09% е използван за изчисляване на индикатора за 2021 г.

3 Средната стойност на лихвения процент по дългосрочни инвестиции с малък риск за България за периода 2017-2021 г. (Източник: Европейска централна банка) – 0.67% е използван за изчисляване на индикатора за 2022 г.

4 Средната стойност на лихвения процент по дългосрочни инвестиции с малък риск за България за периода 2018-2022 г. (Източник: Европейска централна банка) – 0.66% е използван за изчисляване на индикатора за 2023 г.

5 Средната стойност на лихвения процент по дългосрочни инвестиции с малък риск за България за периода 2019-2023 г. (Източник: Европейска централна банка) – 1.23% е използван за изчисляване на индикатора за 2024 г.

Таблица 17. Възвръщаемост на дълготрайните материални активи (RoFTA) в % за 2020, 2021, 2022, 2023 и 2024 г.

RoFTA					
СЕМГМЕНТ	2020	2021	2022	2023	2024
DFN VL0006	-0.61%	5.35%	-6.60%	-13.68%	3.09%
DFN VL0612	0.89%	1.72%	-6.92%	-4.23%	-2.57%
DFN VL1218	3.17%	2.70%	-7.03%	-2.02%	2.46%
FPO VL0612	7.56%	36.04%	36.92%	1.56%	23.82%
HOK VL0006	-6.34%	-5.36%	-11.06%	28.05%	-5.72%
HOK VL0612	-5.01%	-3.64%	-2.96%	45.89%	1.27%
PGP VL0006	29.71%	13.77%	-6.66%	-5.15%	-0.21%
PGP VL0612	1.55%	8.50%	-15.11%	8.00%	-5.28%
PMP VL0006	106.99%	278.23%	48.53%	61.98%	82.59%
PMP VL0612	109.23%	104.48%	68.51%	43.27%	47.04%
PMP VL1218	1.87%	13.79%	-6.71%	1.87%	9.22%
PMP VL1824	-	-	-	-	-
PS VL0006	10.05%	9.02%	-15.72%	1.68%	-9.06%
TBB VL1218	-	23.58%	14.23%	31.89%	25.58%
TM VL0612	-	20.91%	-6.96%	-	-
TM VL1218	8.17%	37.09%	4.90%	33.76%	14.66%
TM VL1824	1.74%	23.24%	-5.57%	14.69%	2.29%
TM VL2440	26.41%	76.69%	9.29%	32.93%	4.18%

Таблица 17 показва стойностите на RoFTA за 2020, 2021, 2022, 2023 и 2024 г. Всички стойности, представени в таблиците са изчислени в съответствие с насоките за анализ на баланса между риболовния капацитет и възможностите за риболов в съответствие с член 22 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно Общата политика в областта на рибарството (COM (2014) 545 final). Данните за субсидиите са изключени от изчислението. Значението на цветовете, използвани в таблицата, е: RoFTA ≥ ЦРТ „в баланс“; > 0 RoFTA ≤ ЦРТ „недостатъчно печеливш“ и RoFTA < 0 „небалансиран“, където целевата референтна точка (ЦРТ) е 5-годишната средна стойност на безрисковия дългосрочен лихвен процент.

Значителни флукутации на индикатора се наблюдават в сегментите DFN VL0006, PS VL0006, PMP VL1218, FPO VL0612, PGP VL0006, TM VL1824 и TM VL2440.

В двата сегмента с най-голям брой кораби (DFN VL0006 и DFN VL0612) степента на възвръщаемост на дълготрайните материални активи има леко повишение през 2021 г. спрямо 2020 г., но през 2022 и 2023 г., е с негативна стойност. През 2024 г. е с негативна стойност за DFN VL0612, но с позитивна за DFN VL0006. Възвръщаемостта на инвестициите е отрицателна стойност в 4 сегмента през 2020 г., 2 сегмента през 2021 г., 11 сегмента през 2022 г., 4 сегмента през 2023 г. и 5 сегмента през 2024 г.

Стойностите на RoFTA за другите сегменти показват свръхкапитализация, което в дългосрочен план също ги прави икономически неефективни.

Ф.2.2. Съотношение между текущите приходи и приходите в равновесната точка на рентабилност (ТП/ПРТР)

За 2020, 2021, 2022, 2023 и 2024 г. съотношение между текущите приходи (ТП) и приходите в равновесната точка на рентабилност (ПРТР) е калкулирано за краткосрочен и дългосрочен период (Таблица 18.)

Резултатите за 2020 г. показват, че 12 от сегментите са печеливши и са в състояние да покрият разходите си. Стойността на индикатора ТП/ПРТР за тези сегменти е по-висока от 1. Най-високата стойност на индикатора се наблюдава за сегментите PMP VL0612, PMP VL0006 и TM VL2440. Изчисления са направени и за съотношението ТП/ПРТР1 за 2020 г. с включени разходи за пропуснати ползи, които са изчислени като произведение на стойността на капиталовите активи и средната стойност на лихвения процент по дългосрочни инвестиции с малък риск за България за периода 2015-2019 г. В дългосрочен план индикаторът е с положителна стойност над 1 в 11 от сегментите, включващи 29% (352 кораба) от активните риболовни кораби. За 2 от сегментите (DFN VL0006 и DFN VL0612) индикаторът е положително число, но под 1 и с отрицателна стойност за останалите 2 сегмента (НОК VL0006 и НОК VL0612), които са непечеливши както в краткосрочен план, така и в дългосрочен.

Както в краткосрочен, така и в дългосрочен план, през 2021 г. стойността на индикатора в 10 сегмента и в 5-те клъстера, които включват 12 сегмента, представляващи 97% от активния флот на Република България е по-голяма от 1. Генерираните от тези сегменти доходи са достатъчно за покриване на променливите, постоянните и капиталовите разходи и се считат за печеливши, с потенциална недостатъчна капитализация. Само за два сегмента (НОК VL0006 и НОК VL0612) съотношението между текущите приходи и приходите в равновесната точка на рентабилност е отрицателно число. С оглед на дългосрочната доходност на сегментите в изчислението е включена и потенциалната загуба на ползи - изчислена като произведение от стойността на капиталовите активи и средния лихвен процент по дългосрочни нискорискови инвестиции за България за периода 2016-2020. Те се добавят към постоянните разходи. Най-ниската стойност на съотношението CR/BER1 през 2021 в сегментът НОК VL0006, следван от НОК VL0612. Тези резултати показват, че инвестирането в тези сегменти е с висок риск в дългосрочен план.

В краткосрочен план през 2022 г. стойността на показателя в 5 сегмента и два клъстера (включващи 5 сегмента), представляващи 20% от активния флот на Република България, е повече от 1. Тези сегменти генерират достатъчно приходи за покриване на променливи, фиксирани и капиталови разходи и се считат за печеливши, с потенциалната недостатъчна капитализация. За 11 сегмента това съотношение е отрицателно както в дългосрочен, така и в краткосрочен план. Тези сегменти генерират недостатъчен доход за покриване на всички разходи и се класифицират като нерентабилни с потенциал за свръхкапитализация. Като се има предвид дългосрочната доходност на сегментите, изчислението включва и възможната загуба на ползи, която се изчислява като произведение от стойността на капиталовите активи и средния лихвен процент за България по дългосрочни нискорискови инвестиции за периода 2017-2021 г. Те се добавят към постоянните разходи. Сегментите с най-ниско съотношение CR/BER1 през 2022 г. са PGP VL0612, следван от PS VL0006. Тези констатации показват, че инвестирането в тези сегменти носи значителен риск в дългосрочен план.

Резултатите за 2023 г. показват, че 3 от сегментите и 1 клъстер (включващ 2 сегмента) не са рентабилни и не могат да покрият разходите си. Стойността на показателя CR/BER за тези сегменти е под 1. Най-висока стойност на този показател е отчетена за сегментите TM VL2440, TM VL1218 и НОК VL0612. Направени са също изчисления за съотношението CR/BER1 за 2023 г., като в него е включена загубата от ползи. То се изчислява като произведение от стойността на капитала и средната лихва по дългосрочни нискорискови инвестиции за България за периода 2018-2022 г. В дългосрочен план показателят има положителна стойност над 1 при 4 от сегментите и 7 клъстера (обхващащи 14 сегмента), което включва 27% (295 съда) от флота.

В краткосрочен план, през 2024 стойността на индикатора в 5 сегмента и 6 клъстера (включващи 13 сегмента) от сегментите, представляващи 56% от активния флот на Република България са със стойност на индикатора по-голяма от 1. В тези сегменти се генерират достатъчно доходи за покриване на променливите, постоянните и капиталовите разходи и се считат за печеливши, с потенциална недостатъчна капитализация. За 1 сегмент и 1 клъстер (включващ 3 сегмента) (PGP VL0006, PS VL0006) това съотношение е с положителна стойност, но под 1. В тези сегменти не се генерират достатъчни доходи за да покрият всички разходи и се категоризират като

непечеливши с потенциална свръхкапитализация. С оглед на дългосрочната рентабилност за сегментите, в изчислението са включени и евентуалните пропуснати ползи - изчислени като произведение на стойността на капиталовите активи и средната стойност на лихвения процент по дългосрочни инвестиции с малък риск за България за периода 2019-2023 г. Те са добавени към постоянните разходи. Най-ниска стойност на съотношението ТП/ПТР1 през 2024 г. за сегментите PGP VL0612, НОК VL0006 и DFN VL0612, следвани от PS VL0006 и PGP VL0006. Тези резултати показват, че в дългосрочен план е рисково инвестирането в тези сегменти.

Таблица 18. . Съотношение между текущите приходи и приходите в равновесната точка на рентабилност (ТП/ПТР) през 2020, 2021, 2022, 2023 и 2024 г. в (€'000)

2020 Сегмент	Текущи приходи (ТП) = Доходи от разтоварвания + Други доходи	Постоянни разходи = Непроменлив и разходи + Амортизация	Постоянни разходи¹= Непроменливи разходи + Амортизация + Разходи за пропуснати ползи от капитала	Променливи разходи = Разходи за екипажа + Разходи за неплатен труд + Разходи за гориво + Разходи за ремонт и поддръжка + Други променливи разходи	ПТР = (Постоянни разходи) / (1- [Променливи разходи / Текущи приходи])	ПТР¹ = (Постоянни разходи ¹) / (1- [Променливи разходи / Текущи приходи])	ТП / ПТР	ТП / ПТР¹
DFN VL0006	105.54	24.42	37.34	86.25	133.66	204.32	0.79	0.52
DFN VL0612	294.57	68.13	111.43	201.40	215.42	352.33	1.37	0.84
DFN VL1218	588.68	98.40	134.05	416.91	337.23	459.42	1.75	1.28
DFN VL1824* (групиран с DFN VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
DFN VL2440* (групиран с DFN VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
FPO VL0006* (групиран с FPO VL0612)	-	-	-	-	-	-	-	-
FPO VL0612	123.84	13.07	17.48	89.11	46.61	62.35	2.66	1.99
НОК VL0006	0.92	1.62	2.23	1.84	-1.63	-2.25	-0.57	-0.41
НОК VL0612	28.09	9.37	13.83	33.23	-51.26	-75.66	-0.55	-0.37
НОК VL1218* (групиран с НОК VL0612)	-	-	-	-	-	-	-	-
PGP VL0006	8.66	1.36	1.58	2.98	2.07	2.41	4.18	3.59

PGP VL0612	8.36	0.62	3.67	4.67	1.40	8.32	5.97	1.00
PGP VL1218* (группира н с PGP VL0612)	-	-	-	-	-	-	-	-
PMP VL0006	445.91	12.63	15.79	213.78	24.26	30.33	18.38	14.70
PMP VL0612	1305.30	30.37	44.32	285.05	38.85	56.71	33.60	23.02
PMP VL1218	516.63	128.29	162.81	346.51	389.61	494.44	1.33	1.04
PMP VL1824* (группира н с PMP VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
PS VL0006	6.62	0.65	0.98	3.83	1.55	2.33	4.28	2.85
PS VL0612* (группира н с PS VL0006)	-	-	-	-	-	-	-	-
TM VL0612* (группира н с TM VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
TBB VL1218* (группира н с TM VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
TM VL1218	569.56	69.30	94.43	366.92	194.79	265.42	2.92	2.15
TM VL1824	323.55	61.03	84.21	236.32	226.41	312.37	1.43	1.04
TM VL2440	873.77	24.14	44.03	508.57	57.75	105.34	15.13	8.29
2021 Сегмент	Текущи приходи (ТП) = Доходи от разтовар вания + Други доходи	Постоянни разходи = Непроменлив и разходи + Амортизация	Постоянни разходи¹= Непроменливи разходи + Амортизация + Разходи за пропуснати ползи от капитала	Променливи разходи = Разходи за екипажа + Разходи за неплатен труд + Разходи за гориво + Разходи за ремонт и поддръжка + Други променливи разходи	ПРТР = (Постоянни разходи) / (1- [Променливи разходи / Текущи приходи])	ПРТР¹ = (Постоянни разходи ¹) / (1- [Променливи разходи / Текущи приходи])	ТП / ПРТР	ТП / ПРТР¹
DFN VL0006	162.20	29.62	39.85	82.37	60.18	80.96	2.70	2.00
DFN VL0612	345.22	84.79	112.96	216.10	226.71	302.02	1.52	1.14
DFN VL1218	435.65	47.52	67.28	339.26	214.77	304.08	2.03	1.43
DFN VL1824* (группира	-	-	-	-	-	-	-	-

н с DFN VL1218)								
DFN VL2440* (групира н с DFN VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
FPO VL0612	155.10	10.69	12.52	84.12	23.37	27.35	6.64	5.67
HOK VL0006	0.52	0.81	1.16	1.39	-0.48	-0.69	-1.07	-0.76
HOK VL0612	0.95	1.29	2.08	2.28	-0.92	-1.49	-1.03	-0.64
PGP VL0006	6.00	0.62	0.82	2.88	1.20	1.58	5.01	3.80
PGP VL0612	67.04	8.40	10.50	42.26	22.72	28.40	2.95	2.36
PGP VL1218* (групира н с PGP VL0612)	-	-	-	-	-	-	-	-
PMP VL0006	649.64	16.39	18.25	158.11	21.66	24.12	29.99	26.93
PMP VL0612	1372.99	35.91	45.92	377.89	49.55	63.35	27.71	21.67
PMP VL1218	618.64	64.78	81.44	343.10	145.44	182.86	4.25	3.38
PMP VL1824* (групира н с PMP VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
PS VL0006	4.69	1.05	1.27	1.86	1.75	2.10	2.69	2.23
PS VL0612* (групира н с PS VL0006)	-	-	-	-	-	-	-	-
TBB VL0612* (групира н с TBB VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
TBB VL1218	214.92	7.03	11.43	112.70	14.78	24.03	14.54	8.94
TBB VL1824* (групира н с TBB VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
TM VL0612	81.07	4.35	6.64	32.89	7.33	11.17	11.07	7.26
TM VL1218	1253.54	52.54	71.92	541.56	92.50	126.63	13.55	9.90
TM VL1824	827.56	47.42	68.69	326.82	78.38	113.52	10.56	7.29
TM VL2440	2352.43	37.33	59.73	739.48	54.45	87.11	43.20	27.00

2022 Сегмент	Текущи приходи (ТП) = Доходи от разтовар вания + Други доходи	Постоянни разходи = Непроменлив и разходи + Амортизация	Постоянни разходи¹= Непроменливи разходи + Амортизация + Разходи за пропуснати ползи от капитала	Променливи разходи = Разходи за скипажа + Разходи за неплатен труд + Разходи за гориво + Разходи за ремонт и поддръжка + Други променливи разходи	ПРТР = (Постоянни разходи) / (1- [Променливи разходи / Текущи приходи])	ПРТР¹ = (Постоянни разходи¹) / (1- [Променливи разходи / Текущи приходи])	ТП / ПРТР	ТП / ПРТР¹
DFN VL0006	90.66	33.31	40.90	132.12	-72.82	-89.42	-1.24	-1.01
DFN VL0612	197.57	81.53	100.92	316.21	-135.76	-168.04	-1.46	-1.18
DFN VL1218	306.03	33.29	43.21	376.86	-143.85	-186.70	-2.13	-1.64
DFN VL1824* (групира н с DFN VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
FPO VL0006* (групира н с FPO VL0612)	-	-	-	-	-	-	-	-
FPO VL0612	157.65	10.42	12.03	58.15	16.50	19.06	9.55	8.27
HOK VL0006	0.31	1.12	1.40	3.87	-0.10	-0.12	-3.18	-2.54
HOK VL0612	8.09	1.80	2.31	8.55	-31.46	-40.41	-0.26	-0.20
PGP VL0006	0.41	0.52	0.66	1.26	-0.25	-0.32	-1.63	-1.29
PGP VL0612	4.92	0.78	1.07	10.67	-0.67	-0.91	-7.39	-5.39
PMP VL0006	297.87	13.33	14.80	177.62	33.01	36.67	9.02	8.12
PMP VL0612	1172.67	31.46	38.41	430.93	49.74	60.72	23.58	19.31
PMP VL1218	452.35	36.92	48.72	533.66	-205.40	-271.04	-2.20	-1.67
PMP VL1824* (групира н с PMP VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
PS VL0006	3.11	0.69	0.85	6.20	-0.70	-0.86	-4.47	-3.63
PS VL0612* (групира н с PS VL0006)	-	-	-	-	-	-	-	-
TBB VL0612* (групира н с TBB VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-

TBB VL1218	461.94	34.21	39.65	312.10	105.47	122.25	4.38	3.78
TBB VL1824* (групира н с TBB VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
TM VL0612	60.46	7.10	9.37	76.86	-26.21	-34.54	-2.31	-1.75
TM VL1218	617.12	42.97	54.89	486.94	203.72	260.20	3.03	2.37
TM VL1824	342.43	35.79	50.60	429.74	-140.39	-198.47	-2.44	-1.73
TM VL2440	1071.35	58.59	-218.94	758.86	200.88	-750.61	5.33	-1.43
2023 Сегмент	Текущи приходи (ТП) = Доходи от разтовар вания + Други доходи	Постоянни разходи = Непроменлив и разходи + Амортизация	Постоянни разходи¹= Непроменливи разходи + Амортизация + Разходи за пропуснати ползи от капитала	Променливи разходи = Разходи за екипажа + Разходи за неплатен труд + Разходи за гориво + Разходи за ремонт и поддръжка + Други променливи разходи	ПРТР = (Постоянни разходи) / (1- [Променливи разходи / Текущи приходи])	ПРТР¹ = (Постоянни разходи ¹) / (1- [Променливи разходи / Текущи приходи])	ТП / ПРТР	ТП / ПРТР¹
DFN VL0006	140.73	32.65	40.08	262.18	-37.83	-46.45	-3.72	-3.03
DFN VL0612	404.08	81.86	101.33	446.84	-773.61	-957.56	-0.52	-0.42
DFN VL1218	351.23	43.82	56.64	346.71	3408.61	4405.57	0.10	0.08
DFN VL1824* (групира н с DFN VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
FPO VL0006* (групира н с FPO VL0612)	-	-	-	-	-	-	-	-
FPO VL0612	61.63	20.72	21.95	38.01	54.07	57.26	1.14	1.08
HOK VL0006	10.74	0.91	1.10	1.87	1.11	1.33	9.72	8.07
HOK VL0612	90.65	5.81	6.70	23.18	7.81	9.00	11.61	10.07
PGP VL0006	6.35	1.30	1.67	7.96	-5.14	-6.61	-1.24	-0.96
PGP VL0612	40.22	4.18	5.57	19.19	7.99	10.65	5.03	3.78
PGP VL1824* (групира н с PGP VL0612)	-	-	-	-	-	-	-	-
PMP VL0006	289.31	35.67	36.88	139.83	69.03	71.38	4.19	4.05
PMP VL0612	848.05	62.26	67.80	422.45	124.06	135.10	6.84	6.28

PMP VL1218	540.95	68.92	84.93	426.58	325.99	401.71	1.66	1.35
PMP VL1824* (групира н с PMP VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
PMP VL2440* (групира н с PMP VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
PS VL0006	3.90	0.18	0.30	3.42	1.48	2.43	2.63	1.60
PS VL0612* (групира н с PS VL0006)	-	-	-	-	-	-	-	-
TBB VL1218	610.02	34.03	39.73	300.55	67.08	78.32	9.09	7.79
TBB VL1824* (групира н с TBB VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
TM VL0612* (групира н с TM VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
TM VL1218	1158.02	63.87	76.93	426.26	101.08	121.74	11.46	9.51
TM VL1824	469.52	45.75	53.43	252.88	99.16	115.79	4.74	4.05
TM VL2440	1829.21	31.67	46.38	1063.72	75.68	110.82	24.17	16.51
2024 Сегмент	Текущи приходи (ТП) = Доходи от разтовар вания + Други доходи	Постоянни разходи = Непроменлив и разходи + Амортизация	Постоянни разходи¹= Непроменливи разходи + Амортизация + Разходи за пропуснати ползи от капитала	Променливи разходи = Разходи за екипажа + Разходи за неплатен труд + Разходи за гориво + Разходи за ремонт и поддръжка + Други променливи разходи	ПРТР = (Постоянни разходи) / (1- [Променливи разходи / Текущи приходи])	ПРТР¹ = (Постоянни разходи¹) / (1- [Променливи разходи / Текущи приходи])	ТП / ПРТР	ТП / ПРТР¹
DFN VL0006	236.43	33.64	50.09	161.49	106.12	158.02	2.23	1.50
DFN VL0612	483.97	70.95	113.88	502.72	-1831.25	-2939.22	-0.26	-0.16
DFN VL1218	374.40	31.34	48.86	308.01	176.76	275.53	2.12	1.36
DFN VL1824* (групира н с DFN VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-

FPO VL0006* (групира н с FPO VL0612)	-	-	-	-	-	-	-	-
FPO VL0612	169.91	23.06	27.08	68.99	38.82	45.59	4.38	3.73
HOK VL0006	22.83	6.83	10.11	31.26	-18.49	-27.37	-1.23	-0.83
HOK VL0612	64.19	9.81	16.43	47.57	37.89	63.44	1.69	1.01
HOK VL1218* (групира н с HOK VL0612)	-	-	-	-	-	-	-	-
PGP VL0006	7.35	1.94	3.04	5.59	8.12	12.71	0.91	0.58
PGP VL0612	10.37	3.59	5.52	15.06	-7.93	-12.20	-1.31	-0.85
PMP VL0006	315.97	11.25	13.74	137.13	19.87	24.28	15.90	13.01
PMP VL0612	830.78	35.62	46.58	376.25	65.11	85.13	12.76	9.76
PMP VL1218	847.00	41.24	69.46	594.10	138.12	232.64	6.13	3.64
PMP VL1824* (групира н с PMP VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
PS VL0006	27.43	26.97	29.72	20.75	110.71	122.01	0.25	0.22
PS VL0612* (групира н с PS VL0006)	-	-	-	-	-	-	-	-
PS VL1824* (групира н с PS VL0006)	-	-	-	-	-	-	-	-
TBB VL0612* (групира н с TBB VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
TBB VL1218	401.73	25.22	30.79	260.77	71.89	87.75	5.59	4.58
TBB VL1824* (групира н с TBB VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-
TM VL0612* (групира н с TM VL1218)	-	-	-	-	-	-	-	-

TM VL1218	1300.97	144.76	179.45	742.82	337.41	418.28	3.86	3.11
TM VL1824	559.84	55.75	78.55	461.73	318.13	448.22	1.76	1.25
TM VL2440	1577.32	61.72	101.48	1380.64	495.00	813.83	3.19	1.94

Данни за директни субсидии са изключени от изчислението.

1 Добавени са алтернативните разходи към фиксираните разходи.

* Сегментите със * са с по-малко от 5 кораба и данните им са групирани с данни от най-сходния сегмент поради конфиденциалност.

Стойностите на индикаторите ТП/ПТР и ТП/ПТР¹ за периода 2020-2024 г. са представени в Таблица 19.

Таблица 19. Съотношение между текущите приходи и приходите в равновесната точка на рентабилност (ТП/ПТР) за 2020, 2021, 2022, 2023 и 2024 г.

Съотношение между текущите приходи и приходите в равновесната точка на рентабилност (ТП/ПТР) за 2020															
СЕМЕНТ	DFN 0006	DFN 0612	DFN 1218	FPO 0612	HOK 0006	HOK 0612	PGP 0006	PGP 0612	PMP 0006	PMP 0612	PMP 1218	PS 0006	TM 1218	TM 1824	TM 2440
CR/BER	0.79	1.37	1.75	2.66	-0.57	-0.55	4.18	5.97	18.38	33.60	1.33	4.28	2.92	1.43	15.13
CR/BER ¹	0.52	0.84	1.28	1.99	-0.41	-0.37	3.59	1.00	14.70	23.02	1.04	2.85	2.15	1.04	8.29

Съотношение между текущите приходи и приходите в равновесната точка на рентабилност (ТП/ПТР) за 2021																	
СЕМЕНТ	DFN 0006	DFN 0612	DFN 1218	FPO 0612	HOK 0006	HOK 0612	PGP 0006	PGP 0612	PMP 0006	PMP 0612	PMP 1218	TM 0612	PS 0006	TBB 1218	TM 1218	TM 1824	TM 2440
CR/BER	2.70	1.52	2.03	6.64	-1.07	-1.03	5.01	2.95	29.99	27.71	4.25	11.07	2.69	14.54	13.55	10.56	43.20
CR/BER ¹	2.00	1.14	1.43	5.67	-0.76	-0.64	3.80	2.36	26.93	21.67	3.38	7.26	2.23	8.94	9.90	7.29	27.00

Съотношение между текущите приходи и приходите в равновесната точка на рентабилност (ТП/ПТР) за 2022 г.																	
СЕМЕНТ	DFN VL0006	DFN VL0612	DFN VL1218	FPO VL0612	HOK VL0006	HOK VL0612	PGP VL0006	PGP VL0612	PMP VL0006	PMP VL0612	PMP VL1218	PS VL0006	TBB VL1218	TM VL0612	TM VL1218	TM VL1824	TM VL2440
CR/BER	-1.24	-1.46	-2.13	9.55	-3.18	-0.26	-1.63	-7.39	9.02	23.58	-2.20	-4.47	4.38	-2.31	3.03	-2.44	5.33
CR/BER ¹	-1.01	-1.18	-1.64	8.27	-2.54	-0.20	-1.29	-5.39	8.12	19.31	-1.67	-3.63	3.78	-1.75	2.37	-1.73	-1.43

Съотношение между текущите приходи и приходите в равновесната точка на рентабилност (ТП/ПТР) за 2023 г.																
СЕГМЕНТ	DFN VL0006	DFN VL0612	DFN VL1218	FPO VL0612	HOK VL0006	HOK VL0612	PGP VL0006	PGP VL0612	PMP VL0006	PMP VL0612	PMP VL1218	PS VL0006	TBB VL1218	TM VL1218	TM VL1824	TM VL2440
CR/BER				1.14	9.72	11.61	-1.24	5.03	4.19	6.84	1.66	2.63	9.09	11.46	4.74	24.17
CR/BER ¹	-3.72	-0.52	0.10													
	-3.03	-0.42	0.08	1.08	8.07	10.07	-0.96	3.78	4.05	6.28	1.35	1.60	7.79	9.51	4.05	16.51

Съотношение между текущите приходи и приходите в равновесната точка на рентабилност (ТП/ПТР) за 2024 г.																
СЕГМЕНТ	DFN VL0006	DFN VL0612	DFN VL1218	FPO VL0612	HOK VL0006	HOK VL0612	PGP VL0006	PGP VL0612	PMP VL0006	PMP VL0612	PMP VL1218	PS VL0006	TBB VL1218	TM VL1218	TM VL1824	TM VL2440
CR/BER	2.23	-0.26	2.12	4.38	-1.23	1.69	0.91	-1.31	15.90	12.76	6.13	0.25	5.59	3.86	1.76	3.19
CR/BER ¹	1.50	-0.16	1.36	3.73	-0.83	1.01	0.58	-0.85	13.01	9.76	3.64	0.22	4.58	3.11	1.25	1.94

Статус: зелено (в баланс) ≥ 1 ; червено (извън баланс) < 1.0 (в съответствие с ръководството за изчисление на индикаторите за баланс от 2014 г.)

Таблица 20. Преки субсидии за периода 2014-2023 г. (Евро'000).

Преки субсидии за 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 и 2024 г. (Евро'000)								
Сегмент	2015, 2016, 2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
DFN VL0006	0	0	0	0.15	1.84	0.08	0.05	0
DFN VL0612	0	18.28	0	9.18	0.12	0.51	35.01	14.16
DFN VL1218	0	0	0	109.55	0	73.5	92.02	20.55
DFN VL1824	0	0	0	20.62	0	0	0	0
DFN VL2440	0	0	0	21.07	0	0	0	0
FPO VL0612	0	0	0	0	0	0	0	0.05
HOK VL0612	0	0	0	0	0	0	0	0.1
HOK VL1218	0	0	0	15.33	0	0	0	0
PMP VL0612	0	0	0	7.84	0	14.13	5.63	6.67
PMP VL1218	0	0	0	72.11	41.69	231.87	47.16	69.99
PMP VL1824	0	0	0	55.72	0	0	0	0
PGP VL0006	0	0	0	0	0.1	0	0	0
PGP VL1218	0	0	0	0	0	0	0	0
TBB VL1218	0	0	0	0	0	14.67	0	16.96
TM VL1218	0	0	0	126.05	0	58.85	122.61	59.24
TM VL1824	0	0	0	67.70	16.06	54.48	52.54	41.95
TM VL2440	0	0	0	167.19	0	83.44	183.94	54.88

Г.3. Биологични индикатори

Състояние на приоритетните видове

По време на единадесетото заседание на Подрегионалната група за оценка на запасите в Черно море (SGSABS), проведено в Бургас, България, в хибриден формат на 7-11 юли 2025 г., беше предоставена научна консултация относно състоянието на седем запаса в Черно море: калкан, цаца, хамсия, сафрид, черноморска бодлива акула, меджид и рапан.

По-долу е представен синтез на научните становища и препоръките, предоставени по време на единадесетото заседание на SGSABS за всеки вид:

Калкан: Оценката на запаса показва, че калканът се експлоатира устойчиво, с повишен риск от преминаване към свръхексплоатация. Научното становище препоръчва да не се увеличава риболовната смъртност и да се осъществява стриктно наблюдение на състоянието на запаса.

Черноморска бодлива акула: Оценката показва, че запасът е изчерпан, при ниска риболовна смъртност. Научното становище препоръчва прилагането на строги мерки за опазване с цел възстановяване на запаса.

Сафрид: Оценката на запаса показва, че сафридът е свръхексплоатиран. Научното становище препоръчва намаляване на риболовната смъртност.

Меджид: Оценката на запаса показва устойчива експлоатация. Научното становище препоръчва да не се увеличава риболовната смъртност.

Рапан: Оценката показва, че видът е свръхексплоатиран. Научното становище препоръчва намаляване на риболовната смъртност.

Хамсия: Оценката на запаса показва възможна свръхексплоатация. Научното становище препоръчва намаляване на риболовната смъртност.

Цаца: Оценката на запаса показва, че цацата се експлоатира устойчиво. Научното становище препоръчва да не се увеличава риболовната смъртност.

F.3.1. Индикатор за устойчив улов (SHI)

Българските морски улови се извършват в Черно море. От улавяните видове риби само калканът (*Psetta maxima maeotica*) и триционата (*Sprattus sprattus*) са обект на квоти и са включени в Национална програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство” (НПСУИДСР). Прилаганите квоти се основават на превантивни съвети, тъй като е невъзможно биомасата им да бъде изчислена за целия воден басейн на Черно Море. През 2024 определената национална квота е в размер на 95 т. за калкана и 8 032.5 т. за цацата Регламент (ЕС) 2024/259 на Съвета от 10 януари 2024 година за определяне за 2024 година на възможностите за риболов на някои рибни запаси и групи рибни запаси, приложими в Средиземно море и Черно море.

Индикаторът за устойчив улов отразява степента, в която даден сегмент на флота зависи от подложени на прекомерен улов запаси. В настоящия контекст „прекомерен улов“ означава, че риболовът на даден запас превишава стойността F_{msy} , т.е. процентът на смъртност от риболов съответства на максималния устойчив улов. Калкулирането на индикатора е извършено съгласно Насоки за анализ на баланса между риболовния капацитет и възможностите за риболов в съответствие с член 22 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно общата политика в областта на рибарството и данните за разтоварванията докладвани за съответните години по НПСУИДСР.

Стойностите на F и F_{msy} , които са използвани за изчисленията за 2020 г., са взети от доклада от Седмата среща на Подрегионалната група за оценка на запасите в Черно море (SGSABS) и валидираните формуляри за оценка на запасите (SAFs), достъпни на <https://www.fao.org/gfcm/data/safs/en/>. За изчисленията на индикатора SHI са използвани само приетите оценки на запасите по видове. Данните за F и F_{msy} са налични за следните видове в Доклада от Седмата среща на Субрегионалната група за оценка на запасите в Черно море (SGSABS) на следните страници: калкан – стр.3, барбун – стр.10, меджид – стр.13, рапан – стр.15.

В доклада има и налични стойности на F и F_{msy} за европейската цаца - текущата степен на експлоатация ($E = 0,36$, което съответства на $F = 0,53$) е по-малка от $EMSY$ ($0,40$, което съответства на $F = 0,64$), което показва, че цаца в GSA 29 се лови под $EMSY$. Тъй като състоянието на запасите е определено като устойчиво експлоатирано, то беше изключено от изчисленията на индикатора SHI, тъй като според насоките този индикатор отразява степента, в която даден сегмент от флота е зависим от свръхуловените запаси. Тук „прекомерен улов“ означава, че даден запас се лови над F_{msy} , коефициентът на смъртност от риболов, съответстващ на максималния устойчив улов.

Резултатите за прогнозната стойност на индикатора за устойчив улов за 2020 г. са показани в **Таблица 21**. Стойностите на индикатора SHI са налични за всички 24 сегмента, от които за 15 сегмента не следва да бъдат използвани за оценка на баланса или дисбаланса, тъй като стойностите на индикатора се основават на запаси, които съставляват по-малко от 40% от общата стойност на разтоварванията от тези сегменти на флота.

Таблица 21. Индикатор за устойчив улов за 2020 г.

СЕМГМЕНТ	ДЪЛЖИНА	MUT	TUR	WHG	RPW	Сума от стойностите на видовете с приети оценки на запасите в доклада от Седмата среща на Подрегионалната група за оценка на запасите в Черно море (SGSABS)	Обща стойност на уловите от сегмента	Съотношение между сумата на стойностите на разтоварванията, включени в SHI, и общата стойност на разтоварванията	SHI индикатор
DFN	0006	197.47	2174.091	61.06	855	3287.621	84750.64	4	1.67
DFN	0612	1566.383	43287.53	317.942	15315.52	60487.37735	210754.1	29	1.62
DFN	1218	58098.04	78811.45	633.132	75130.94	212673.5595	298988.4	71	1.43
DFN	1824	3766.49	16999.85	79.206	18267.74	39113.281	109628.9	36	1.45
DFN	2440	263.9	9821.037		5602.72	15687.657	19979.08	79	1.55
FPO	0006					0	775.83	0	0
FPO	0612	133.133		4.3		137.433	71930.7	0	1.42
HOK	0006					0	924.689	0	0
HOK	0612	3.64	448.1565			451.7965	2073.181	22	1.75
HOK	1218	10521.42	3312.258	23.22	3142.6	16999.498	26020.37	65	1.34
PGP	0006					0	8664.814	0	0
PGP	0612	436.8			555.94	992.74	3231.234	31	1.22
PGP	1218	698.88	2569.569		21.66	3290.109	5132.234	64	1.64
PMP	0006	115.57	949.77		130953.7	132019.04	440248	30	1.20
PMP	612	1235.78	9828.303	58.48	323400.4	334523.007	1295435	26	1.22
PMP	1218	35585.82	43318.85	1091.727	209609.9	289606.304	362694.6	80	1.31
PMP	1824	10473.19	23977.28		69857.3	104307.771	147864.7	71	1.33
PS	0006	91.637				91.637	2496.46	4	1.25
PS	0612	363.545				363.545	4126.754	9	1.25
TBB	1218	5921.37	3137.355		50923.04	59981.765	60921.74	98	1.23
TM	0612	14499.94	5475.45	2903.36		22878.75	28566.57	80	2.08
TM	1218	68831.13	45478.15	5312.65	81915.46	201537.3895	461295	44	1.49
TM	1824	51153.56	19011.85	1785.36	48482.3	120433.0693	308073.4	39	1.39
TM	2440	26561.26	11041.26	2164.62	9294.8	49061.9399	865181.3	6	1.60
Текуща стойност (F _{curr})		0.81	0.28	1.37	0.36				
Ref. point (F _{MSY} or F _{0.1})		0.65	0.16	0.2	0.3				
F _{curr} /F _{unique}		1.246	1.750	6.850	1.200				

Референция - Report from the Seventh meeting of the Subregional Group on Stock Assessment in the Black Sea (SGSABS)

Стойностите на F и F_{msy}, които са използвани за изчисленията за 2021 г., са взети от доклада от Осмата среща на Подрегионалната група за оценка на запасите в Черно море (SGSABS). За изчисленията на индикатора SHI са използвани само приетите оценки на запасите по видове. Данните за F и F_{msy} са налични за следните видове в доклада от Осмата среща на Субрегионалната група за оценка на запасите в Черно море (SGSABS) на следните страници: калкан – стр.5, барбун – стр.12, меджид – стр.13, рапан – стр.17.

Резултатите за прогнозната стойност на индикатора за устойчив улов за 2021 г. са показани в **Таблица 22**. Стойностите на индикатора SHI са налични за всички 24 сегмента, от които за 15 сегмента не следва да бъдат използвани за оценка на баланса или дисбаланса, тъй като стойностите на индикатора се основават на запаси, които съставляват по-малко от 40% от общата стойност на разтоварванията от тези сегменти на флота.

Таблица 22. Индикатор за устойчив улов за 2021 г.

СЕМГМЕНТ	ДЪЛЖИНА	TUR	MUT	WHG	RPW	Сума от стойностите на видовете с приети оценки на запасите в доклада от Осмата среща на Подрегионалната група за оценка на запасите в Черно море (SGSABS)	Обща стойност на уловите от сегмента	Съотношение между сумата на стойностите на разтоварванията, включени в SHI, и общата стойност на разтоварванията	SHI индикатор
DFN	0006	5431.833	1376.616	27.82	420	7256.269	145856.3057	5	1.25
DFN	0612	59163.77	4825.29	172.27	25084.6	89245.9262	272484.0178	33	1.20
DFN	1218	66800.53	61896.06	4075.095	38674	171445.6822	321311.7722	53	1.32
DFN	1824	16596.95	632.22	50.29	16835	34114.464	61047.414	56	1.14
DFN	2440	7929.9				7929.9	37181.7	21	1.26
FPO	0612		109.47			109.47	78405.46	0	1.16
HOK	0006					0	520.29	0	0
HOK	0612					0	941.218	0	0
PGP	0006				3575	3575	5998.237	60	1.00
PGP	0612	1948.32	24.6		5185	7157.92	13095.737	55	1.07
PGP	1218	4817.34	11058.93		18416	34292.27	52408.45	65	1.09
PMP	0006				86074	86074	648518.283	13	1.00
PMP	0612	15285.11	2536.26	879.54	202727	221427.905	1370640.994	16	1.05
PMP	1218	74459.09	85920.42	128.4	339841.5	500349.408	599539.598	83	1.07
PMP	1824	6058.206				6058.206	17137.846	35	1.26
PS	0006		9.84			9.84	3035.503	0	1.16
PS	0612		98.4			98.4	1489.6	7	1.16
TBB	0612				11377.5	11377.5	11377.5	100	1.00
TBB	1218	5559.84	1912.65		97007	104479.49	110785.27	94	1.02
TBB	1824	8535.78	3393.57		778	12707.35	61055.27	21	1.22
TM	0612	11118.79	17319.63	1568.62	1100	31107.039	77616.359	40	1.53
TM	1218	74067.64	202856.8	2586.725	142370	421881.133	1249924.814	34	1.16
TM	1824	45871.65	90579.66	829.25	88177.5	225458.06	806948.5	28	1.14
TM	2440	14387.27	63299.49	593.85	5570	83850.614	2343838.504	4	1.21
Текуща стойност (F _{curr})		0.24	0.81	1.254	0.3				
Ref. point (F _{MSY} or F _{0.1})		0.19	0.7	0.159	0.3				
F _{curr} /F _{unique}		1.263	1.16	7.886792	1				

Референция - Report from the Eighth meeting of the Subregional Group on Stock Assessment in the Black Sea (SGSABS)

Изчисленията на индикатора SHI за 2022 г. включват само видовете, които се считат за запаси с прекомерен улов според деветата среща на Подрегионалната група за оценка на запасите в Черно море (SGSABS). Следвайки Насоки за анализ на баланса между риболовния капацитет и възможностите за риболов в съответствие с член 22 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно общата политика в областта на рибарството този показател отразява степента, в която сегмент от флота разчита на запаси, които са обект на прекомерен улов.

Резултатите за прогнозната стойност на индикатора за устойчив улов за 2022 г. са показани в Таблица 23. Стойностите на индикатора SHI бяха изчислени за всички 23 сегмента, от които 14 не могат да бъдат използвани смислено за оценка на баланса или дисбаланса, тъй като стойностите на индикатора се основават на запаси, които съставляват по-малко от 40% от общата стойност на разтоварванията от тези сегменти на флота.

Таблица 23. Индикатор за устойчив улов за 2022 г.

Сегмент	TUR	RPW	DGS	MUT	Сума от стойностите на видовете с приети оценки на запасите в доклада от Деветата среща на Подрегионалната група за оценка на запасите в Черно море (SGSABS)	Обща стойност на уловите от сегмента	Съотношение между сумата на стойностите на разтоварванията, включени в SHI, и общата стойност на разтоварванията	SHI индикатор
DFN VL0006	4462.29	1.12	30.42	238	4731.83	82883.611	6	0.76
DFN VL0612	51873.1	1932.4	1144.806	2197.93	57148.238	155931.2578	37	0.79
DFN VL1218	56705.4	82795.8	3768.7	9612.225	152882.125	201346.089	76	1.17
DFN VL1824	14553	3300	6900.27	646.17	25399.44	34160.42	74	0.997
FPO VL0006					0	19.69	0	0.00
FPO VL0612			104.78	163.625	268.405	68915.828	0	1.18
HOK VL0006					0	313.236	0	0.00
HOK VL0612	1779.84		1620.879		3400.719	8091.625	42	1.01
PGP VL0006		97.2			97.2	412.703	24	1.47
PGP VL0612	1777.14	94.4	914.29		2785.83	4924.31	57	0.95
PMP VL0006		75205.76			75205.76	297866.861	25	1.47
PMP VL0612	11097.81	128022.4	1855.62	3918.67	144894.5	1167954.932	12	1.40
PMP VL1218	49955.4	181960.2	5625.165	42601.41	280142.17	395274.1015	71	1.28
PMP VL1824	11772	3564	1196.52	941.29	17473.81	55765.192	31	0.94
PS VL0006				5.95	5.95	1331.348	0	1.09
PS VL0612				41.65	41.65	1779.72	2	1.09
TBB VL0612		7116			7116	9066.75	78	1.47
TBB VL1218	17393.4	245399.2	76.05	3069.01	265937.66	283023.92	94	1.42
TBB VL1824	4962.6	65330	456.3		70748.9	79980.95	88	1.42
TM VL0612	11168.01		1570.01	12311.74	25049.76	56509.678	44	0.95
TM VL1218	33269.4	61856.8	1622.4	65047.78	161796.38	578729.616	28	1.16
TM VL1824	15962.4	9402.8	1673.1	41102.6	68140.9	316711.92	22	1.06
TM VL2440	9844.2		388.7	33494.93	43727.83	1037045.23	4	1.01
Current values (F_{curr})	0.14			0.49				
Ref. point (F_{MSY} or $F_{0.1}$)	0.19			0.45				
F_{curr}/F_{unique}	0.736842	1.47	1.31	1.09				
Референция - Report from the Ninth meeting of the Subregional Group on Stock Assessment in the Black Sea (SGSABS)								

Изчисленията на индикатора SHI за 2023 г. включват само видовете, които се считат за свръхексплоатирани запаси според Десетата среща на Подрегионалната група за оценка на запасите в Черно море (SGSABS). В съответствие с Насоките за анализ на баланса между риболовния капацитет и риболовните възможности съгласно чл. 22 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно Общата политика в областта на рибарството, този индикатор отразява степента, до която даден сегмент от флота разчита на запаси, които са свръхексплоатирани.

Резултатите за изчислената стойност на индикатора за устойчив улов за 2023 г. са представени в **Таблица 24**. Стойности на индикатора SHI са налични за всичките 24 сегмента, от които 9 не могат да бъдат използвани смислено за оценка на баланса или дисбаланса, тъй като стойностите на индикатора се базират на запаси, които съставляват по-малко от 40% от общата стойност на разтоварванията на тези сегменти от флота.

Таблица 24. Индикатор за устойчив улов за 2023 г.

Сегмент	TUR	DGS	MUT	WHG	RPW	SPR	Сума от стойностите на видовете с приети оценки на запасите в доклада от Десетата среща на Подрегионалната група за оценка на запасите в Черно море (SGSABS)	Обща стойност на уловите от сегмента	Съотношение между сумата на стойностите на разтоварванията, включени в SHI, и общата стойност на разтоварванията	SHI индикатор
DFN VL0006	5926.29	510.4	237.825	28.4	2435.4		9138.315	46810.393	19.5	1.10
DFN VL0612	132925.1	4682.92	15436.73	3538.64	6708.96	105.6	163397.933	261205.12	62.6	0.77
DFN VL1218	143554.5	1802.64	5099.27	457.24	114876.9	21.78	265812.3	273198.91	97.3	1.38
DFN VL1824	33585.12	4050.72	887.88	177.5			38701.22	53034.6	73.0	0.66
FPO VL0006							0	67.32	0.0	0.00
FPO VL0612			161.57	116.44	1137.78	3486.648	4902.438	60544.461	8.1	0.94
HOK VL0006							0	314.52	0.0	0.00
HOK VL0612	3450.399				2.16		3452.559	4392.547	78.6	0.69
PGP VL0006					4.32		4.32	2567.154	0.2	2.30
PGP VL0612	12017.81		2619.85	1909.9	5.4	2307.36	18860.318	21366.379	88.3	0.83
PGP VL1824	11009.58						11009.58	13909.58	79.2	0.68
PMP VL0006		150.8	271.8	142	78691.93		79256.532	289308.13	27.4	2.29
PMP VL0612	3161.25		22.65		193672.9		196856.79	818577.21	24.0	2.27
PMP VL1218	92409.66	3714.32	61692.56	1787.78	201946	4544.76	366095.04	397530.18	92.1	1.54
PMP VL1824	30187.83	7841.6	4167.6		61921.8	957	105075.83	123271.13	85.2	1.60
PMP VL2440	11102.31	580					11682.31	17591.01	66.4	0.67
PS VL0006			67.95	7.1		99.66	174.71	2223.08	7.9	0.56
PS VL0612				2.84		31.68	34.52	1676.16	2.1	0.65
TBB VL1218	82689.87	918.72	6030.94	85.2	383223.4	2494.14	475442.29	478732.92	99.3	1.98
TBB VL1824	8446.86				41217.12	366.3	50030.28	50191.28	99.7	2.01
TM VL0612	5100.15		19491.08	6524.9		6976.2	38092.33	46118.87	82.6	0.88
TM VL1218	72919.5	879.28	180828.5	12075.68	87303.96	534096.4	888103.38	1020380.5	87.0	0.69
TM VL1824	24084.51	1252.8	46145.6	2835.74	63655.2	238215.1	376188.97	442167.38	85.1	0.80
TM VL2440	26014.98		21004.1	1685.54		1360715	1409419.36	1820233.2	77.4	0.47
Current values (F_{curr})	0.13		0.18	0.84						
Ref. point (F_{MSY} or $F_{0.1}$)	0.19		0.377	0.31						
F_{curr}/F_{unique}	0.68	0.39	0.48	2.71	2.3	0.46				

Референция - Report from the Tenth meeting of the Subregional Group on Stock Assessment in the Black Sea (SGSABS)

Стойностите на F и F_{MSY} , които са използвани за изчисленията за 2024 г., са взети от доклада от единадесетата среща на Подрегионалната група за оценка на запасите в Черно море (SGSABS) и валидираните формуляри за оценка на запасите (SAF). За изчисленията на индикатора SHI са използвани само приетите оценки на запасите по видове. Данните за F и F_{MSY} са налични за следните видове в Доклада от единадесетата среща на Субрегионалната група за оценка на запасите в Черно море на следните страници: калкан, акула, сафрид, меджид, рапан и трикона.

Резултатите за прогнозната стойност на индикатора за устойчив улов за 2024 г. са показани в **Таблица 25**. Стойностите на индикатора SHI бяха изчислени за всички 25 сегмента, от които 5 не следва да бъдат използвани за оценка на баланса или дисбаланса, тъй като стойностите на индикатора се основават на запаси, които съставляват по-малко от 40% от общата стойност на разтоварванията от тези сегменти на флота.

Таблица 25. Индикатор за устойчив улов за 2024 г.

Сегмент	TUR	DGS	HMM	WHG	RPW	SPR	Сума от стойностите на видовете с приети оценки на запасите в доклада от Единадесетата среща на Подрегионалната група за оценка на запасите в Черно море (SGSABS)	Обща стойност на уловите от сегмента	Съотношение между сумата на стойностите на разтоварванията, включени в SHI, и общата стойност на разтоварванията	SHI индикатор
DFN VL0006	8662.26		10687.72	100.1		10.83	19460.9105	86501.59	22.50	1.87
DFN VL0612	104879.3	2429.175	1870.866	231	495		109905.351	267372.9	41.1	0.87
DFN VL1218	75341.1	453.25	1660.14	503.58	63470	0	141428.07	166866.6	84.8	1.27
DFN VL1824	37156.5	11622.8	1304.1	608.3	9135		59826.7	75317	79.4	0.93
FPO VL0006		78.4	43.056	16.94			138.396	7213.116	1.9	1.14
FPO VL0612		2321.13	36515.42	247.94	1635	13077.51	53797.001	82270.38	65.4	2.07
HOK VL0006			1600.11				1600.11	5187.391	30.8	2.71
HOK VL0612			1807.317				1807.317	6519.847	27.72	2.71
HOK VL1218			20.7				20.7	20.7	100.0	2.71
PGP VL0006			207.621				207.621	7301.781	2.8	2.71
PGP VL0612			188.37		1190.5		1378.87	3722.928	37.0	1.89
PMP VL0006			271.377		86931		87202.377	315914.7	27.6	1.76
PMP VL0612	19704.33	2658.25	3353.4	9370.9	163584.3	538.65	199209.78	801794.2	24.8	1.61
PMP VL1218	119715	4877.95	36821.16	1832.6	322147	997.5	486391.21	720587.4	67.5	1.59
PMP VL1824	18250.5	183.75	24753.06	0	30005		73192.31	125054.9	58.5	1.85
PS VL0006			1836.09			203.49	2039.58	3327.962	61.3	2.51
PS VL0612			4140			62.7	4202.7	5438.55	77.3	2.68
PS VL1824	3539.7		12171.6			222.3	15933.6	18662	85.4	2.27
TBB VL0612	6563.97				16550		23113.97	23254.91	99.4	1.50
TBB VL1218	39813	497.35	4475.34		202265.5		247051.19	281348.4	87.8	1.63
TBB VL1824	10639.8		1800.9		56022.5		68463.2	74423.1	92.0	1.64
TM VL0612	18023.49	429.975	3574.89	7663.04		3693.6	33384.995	67781.58	49.3	0.94
TM VL1218	87540.3	1330.35	59417.28	8550.08	128049	508642.9	793529.93	1226943	64.7	1.00
TM VL1824	58111.8	4998	83429.28	10866.24	50814.5	67101.54	275321.36	516005.5	53.4	1.51
TM VL2440	21327.9		199759.1	999.46	16185	1022326	1260597.28	1568734	80.4	1.00
Current values (F _{curr})	0.16		1.414	0.3		0.41				
Ref. point (F _{MSV} or F _{0.1})	0.19		0.521	0.57		0.63				
F _{curr} /F _{unique}	0.84	0.4	2.71	0.53	1.76	0.65				

В Таблица 26 са представени сегментите, за които SHI може да се използва за оценка на баланса или дисбаланса за една от годините. Индикаторът SHI е заменен с „NA“ за онези сегменти, за които запасите съставляват по-малко от 40% от общата стойност на разтоварванията през годината. В сегментите без кораби през определена година, показателят е отбелязан с „-“ в таблицата.

За 4 от сегментите стойността на показателя за три последователни години (2024-2024 г.) е над 1, което може да е признак за дисбаланс. Тези сегменти са реализирали доход, разчитайки на възможностите за риболов, които са структурно определени на по-високи нива от нивата на експлоатация, съответстващи на максималния устойчив улов. Няма сегменти, за които показателят да е бил под 1 през 2020 и 2021 г., но има 2 сегмента със стойност под 1 през 2022 г. Стойността на индикатора е под 1 за 10 сегмента през 2023 г. и 3 сегмента през 2024 г.

Таблица 26. Индикатор за устойчив улов за 2020, 2021, 2022, 2023 и 2024 г.

Сегмент	SHI 2020	SHI 2021	SHI 2022	SHI 2023	SHI 2024
DFN VL0612	NA	NA	NA	0.77	0.87
DFN VL1218	1.43	1.32	1.17	1.38	1.27
DFN VL1824	NA	1.14	1.00	0.66	0.93
DFN VL2440	1.55	NA	-	-	-
HOK VL0612	NA	NA	1.01	0.69	NA
HOK VL1218	1.34	-	-	-	2.71
FPO VL0612	NA	NA	NA	NA	2.07
PGP VL0006	NA	1.00	NA	NA	NA
PGP VL0612	NA	1.07	0.95	0.83	NA
PGP VL1218	1.64	1.09	-	-	-
PGP VL1824	-	-	-	0.68	-
PMP VL1218	1.31	1.07	1.28	1.54	1.59
PMP VL1824	1.33	NA	NA	1.60	1.85
PMP VL2440	NA	NA	NA	0.67	-
PS VL0006	NA	NA	NA	NA	2.51
PS VL0612	NA	NA	NA	NA	2.68
PS VL1824	NA	-	-	-	2.27
TBB VL0612	-	1.00	1.47	-	1.50
TBB VL1218	1.23	1.02	1.42	1.98	1.63
TBB VL1824	-	NA	1.42	2.01	1.64
TM VL0612	2.08	1.53	0.95	0.88	0.94
TM VL1218	1.49	NA	NA	0.69	1.00
TM VL1824	NA	NA	NA	0.80	1.51
TM VL2440	NA	NA	NA	0.47	1.00

F.3.2. Показател за изложени на риск запаси

Индикаторът за запасите в риск е изчислен за 2020, 2021, 2022, 2023 и 2024 г., съгласно насоките за анализ на баланса между риболовния капацитет и възможностите за риболов съгласно чл. 22 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и Съвета относно общата политика в областта на рибарството и за да бъде в съответствие с подхода, използван от EWG 22-15 и EWG 23-13 калканът е изключен от изчислението, тъй като България няма достъп до общия улов от запаса.

През 2020 г., в 4 сегмента разтоварванията на черноморска акула представляват повече от 10% от общия улов на всички видове за сегмента. Процентът на улова на акула за всеки сегмент от флота също беше изчислен, за да се прецени дали някой от тях лови повече от 10% от общия улова на запаса - в 4 от сегментите процентът на разтоварванията на DGS беше между 10% и 38%. Индикаторът за запаси под риск беше със стойност 1 за 6 сегмента през 2020 г.

Таблица 27. Показател за изложени на риск запаси през 2020 г.

2020	% на DGS от всички улови за сегмента.	% DGS уловен от сегмента от целия улов на запаса	Изложени на риск запаси
DFN VL0006	0	0	-1
DFN VL0612	3	8	0
DFN VL1218	2	11	1
DFN VL1824	19	38	1
DFN VL2440	1	0	0
FPO VL0006	0	0	-1
FPO VL0612	0	0	-1
HOK VL0006	47	1	1
HOK VL0612	30	1	1
HOK VL1218	18	10	1
PGP VL0006	0	0	-1
PGP VL0612	0	0	-1
PGP VL1218	0	0	-1
PMP VL0006	0	0	-1
PMP VL0612	0	0	0
PMP VL1218	1	19	1
PMP VL1824	2	8	0
PS VL0006	0	0	-1
PS VL0612	0	0	-1
TBB VL1218	0	0	-1
TM VL0612	0	0	-1
TM VL1218	0	2	0
TM VL1824	0	1	0
TM VL2440	0	0	0

През 2021 г. в 2 сегмента разтоварванията на черноморска акула съставляват повече от 10% от целия улов на сегмента.

Процентът на улова на черноморска акула за всеки сегмент от флота също беше изчислен, за да се прецени дали някой от тях лови повече от 10% от улова на запаса за целия флот. Четири от сегментите са уловили повече от 10% от улова на DGS за целия флот.

Индикаторът за запаси в риск е със стойност 1 за 6 сегмента през 2021 г.

Таблица 28. Показател за изложени на риск запаси през 2021 г.

2021	% на DGS от всички улови за сегмента.	% DGS уловен от сегмента от целия улов на запаса	Изложени на риск запаси
DFN VL0006	0	1	0
DFN VL0612	1	12	1
DFN VL1218	2	37	1
DFN VL1824	6	16	1
DFN VL2440	0	0	-1
FPO VL0612	0	0	-1
HOK VL0006	16	0	1
HOK VL0612	27	1	1
PGP VL0006	0	0	-1
PGP VL0612	0	0	-1
PGP VL1218	0	1	0
PMP VL0006	0	0	-1
PMP VL0612	0	6	0
PMP VL1218	0	5	0
PMP VL1824	0	0	-1
PS VL0612	0	0	-1
PS VL0612	0	0	-1
TBB VL0612	0	0	-1
TBB VL1218	0	0	0
TBB VL1824	0	0	-1
TM VL0612	0	1	0
TM VL1218	0	16	1
TM VL1824	0	4	0
TM VL2440	0	0	-1

През 2022 г. в 3 сегмента разтоварванията на черноморска акула съставляват повече от 10% от целия улов на сегмента. Процентът на улова на черноморска акула за всеки сегмент от флота също беше изчислен, за да се прецени дали някой от тях лови повече от 10% от улова на запаса за целия флот. Три от сегментите са уловили повече от 10% от улова на DGS за целия флот. Индикаторът за запаси в риск е със стойност 1 за 5 сегмента през 2022 г.

Таблица 29. Показател за изложени на риск запаси през 2022 г.

2022	% на DGS от всички улови за сегмента.	% DGS уловен от сегмента от целия улов на запаса	Изложени на риск запаси
DFN VL0006	0	0	0
DFN VL0612	1	4	0
DFN VL1218	1	13	1
DFN VL1824	19	24	1
FPO VL0006	0	0	-1
FPO VL0612	0	0	0
HOK VL0006	0	0	-1
HOK VL0612	23	6	1
PGP VL0006	0	0	-1
PGP VL0612	23	3	1
PMP VL0006	0	0	-1
PMP VL0612	0	6	0
PMP VL1218	1	19	1
PMP VL1824	2	4	0
PS VL0006	0	0	-1
PS VL0612	0	0	-1
TBB VL0612	0	0	-1
TBB VL1218	0	0	0
TBB VL1824	0	2	0
TM VL0612	3	5	0
TM VL1218	0	6	0
TM VL1824	0	6	0
TM VL2440	0	1	0

През 2023 г. в един от сегментите акулата представлява над 10% от общото количество разтоварвания на сегмента. Процентът на улова на бодлива акула за всеки сегмент от флота също беше изчислен, за да се оцени дали някой от тях извършва улов на над 10% от общия улов на този запас. Четири от сегментите са уловили над 10% от общия улов на бодлива акула (DGS) за целия флот. Индикаторът за застрашени запаси има стойност 1 за четири сегмента през 2023 г.

Таблица 30. Показател за изложени на риск запаси през 2023 г.

2023	% на DGS от всички улови за сегмента.	% DGS уловен от сегмента от целия улов на запаса	Изложени на риск запаси
DFN VL0006	1	2	0
DFN VL0612	2	18	1
DFN VL1218	0	7	0
DFN VL1824	13	15	1
FPO VL0006	0	0	-1
FPO VL0612	0	0	-1
HOK VL0006	0	0	-1
HOK VL0612	0	0	-1
PGP VL0006	0	0	-1
PGP VL0612	0	0	-1
PGP VL1824	0	0	-1
PMP VL0006	0	1	0
PMP VL0612	0	0	-1
PMP VL1218	0	14	1
PMP VL1824	3	30	1
PMP VL2440	6	2	0
PS VL0006	0	0	-1
PS VL0612	0	0	-1
TBB VL1218	0	3	0
TBB VL1824	0	0	-1
TM VL0612	0	0	-1
TM VL1218	0	3	0
TM VL1824	0	5	0
TM VL2440	0	0	-1

През 2024 г., в 1 сегмент разтоварванията на акула представляват повече от 10% от улова на черноморска акула от общия улов на всички видове за сегмента. Процентът на улова на акула за всеки сегмент от флота също беше изчислен, за да се прецени дали някой от тях лови повече от 10% от общия улова на запаса - в 3 от сегментите процентът на разтоварванията на DGS беше между 15% и 36%. Индикаторът за запаси под риск беше със стойност 1 за 3 сегмента през 2024 г.

Таблица 31. Изчисления на индикатора за застрашени запаси за 2024 г.

2024	% на DGS от всички улови за сегмента.	% DGS уловен от сегмента от целия улов на запаса	Изложени на риск запаси
DFN VL0006	0	0	-1
DFN VL0612	1	8	0
DFN VL1218	0	1	0
DFN VL1824	12	36	1
FPO VL0006	1	0	0
FPO VL0612	2	7	0
HOK VL0006	0	0	-1
HOK VL0612	0	0	-1
HOK VL1218	0	0	-1
PGP VL0006	0	0	-1
PGP VL0612	0	0	-1
PMP VL0006	0	0	-1
PMP VL0612	0	8	0
PMP VL1218	0	15	1
PMP VL1824	0	1	0
PS VL0006	0	0	-1
PS VL0612	0	0	-1
PS VL1824	0	0	-1
TBB VL0612	0	0	-1
TBB VL1218	0	2	0
TBB VL1824	0	0	-1
TM VL0612	0	1	0
TM VL1218	0	4	0
TM VL1824	0	16	1
TM VL2440	0	0	-1

Таблица 32. Сравнение на индикатора за изложени на риск запаси за 2020, 2021, 2022, 2023 и 2024 г.

	Индикатор за изложени на риск запаси 2024	Индикатор за изложени на риск запаси 2023	Индикатор за изложени на риск запаси 2022	Индикатор за изложени на риск запаси 2021	Индикатор за изложени на риск запаси 2020
DFN VL0006	-1	0	0	0	-1
DFN VL0612	0	1	0	1	0
DFN VL1218	0	0	1	1	1
DFN VL1824	1	1	1	1	1
DFN VL2440	NA	NA	NA	-1	0
FPO VL0006	0	-1	-1	NA	-1
FPO VL0612	0	-1	0	-1	-1
HOK VL0006	-1	-1	-1	1	1
HOK VL0612	-1	-1	1	1	1
HOK VL1218	-1	NA	NA	NA	1
PGP VL0006	-1	-1	-1	-1	-1
PGP VL0612	-1	-1	1	-1	-1
PGP VL1218	NA	NA	NA	0	-1
PGP VL1824	NA	-1	NA	NA	NA
PMP VL0006	-1	0	-1	-1	-1
PMP VL0612	0	-1	0	0	0
PMP VL1218	1	1	1	0	1
PMP VL1824	0	1	0	-1	0
PMP VL2440	NA	0	NA	NA	NA
PS VL0006	-1	-1	-1	-1	-1
PS VL0612	-1	-1	-1	-1	-1
PS VL1824	-1	NA	NA	NA	NA
TBB VL0612	-1	NA	-1	-1	NA
TBB VL1218	0	0	0	0	-1
TBB VL1824	-1	-1	0	-1	NA
TM VL0612	0	-1	0	0	-1
TM VL1218	0	0	0	1	0
TM VL1824	1	0	0	0	0
TM VL2440	-1	-1	0	-1	0

Ф.4. Оценка на показателите и идентифициране на сегментите с ясно изразен дисбаланс по отношение на риболовния капацитет и възможностите за риболов

Установяването на баланс респективно дисбаланс в сегментите от флота се извършва, на база на изчислените показатели за 2020, 2021, 2022, 2023 и 2024 г. – показател за използване на корабите (VUR), индикатор за устойчив риболов, показател за изложени на риск запаси, RoFТА и ТП/ПТР¹. Всеки индикатор може да бъде оценен в следните нива: Ниво 1 - „зелено“; Ниво 2 - „жълто“; Ниво 3 - „червено“, както е описано в Таблица № 31. Индикатор SHI е отбелязан със сив цвят в Таблица 30 за тези сегменти, за които подложените на прекомерен улов запаси съставляват по-малко от 40% от общата стойност на разтоварванията през годината и индикаторът не може да

се използва за оценка на баланса или дисбаланса за една от годините. Индикатор SAR е отбелязан със сив цвят. Ако даден сегмент на флота не оказва въздействие (не е осъществен улов) върху един или повече запаси, изложени на висок биологичен риск.

Заклучение дали даден сегмент от флота е балансиран или не се извършва чрез анализ на посочените индикатори:

- При един индикатор на Ниво 3 - „червено“ – сегментът е балансиран без наличието на излишък. Заклучение - общо Ниво 1;

- При един индикатор на Ниво 3 - „червено“ и един или повече индикатори на Ниво 2 „жълто“ (когато е приложимо) - сегментът е небалансиран в краткосрочен план с необходимост за предприемане на действия. Заклучение – общо Ниво 2;

- При два или повече от два индикатора на Ниво 3 - „червено“ или повече от два индикатора на Ниво 3 - „червено“ и повече от един индикатор на Ниво 2 „жълто“ - сегментът е небалансиран с наличие на излишък на капацитет. Заклучение - общо Ниво 3.

Таблица 33. Нива за оценка на баланса в сегментите на флота

Индикатор	Дефиниция	Ниво 1, „зелен“	Ниво 2 - „жълто“	Ниво 3, „червено“
Показател за използване на корабите (VUR)	Среден брой дни на море/Максимални дни на море	>0.9	$0.7-0.9$	<0.7
Индикатор за устойчив риболов	Отразява степента, в която даден сегмент на флота зависи от подложени на прекомерен улов запаси	$SHI < 1$	N/A	$SHI \geq 1$
Показател за изложени на риск запаси	Колко запаса, които са биологично уязвими, са засегнати от дейностите на дадения сегмент на флота.	$SAR < 1$	N/A	$SAR \geq 1$
RoFTA	Възвръщаемост на дълготрайните материални активи	$RoFTA > \text{целева точка}$	$0 < RoFTA < \text{целева точка}$	$RoFTA < 0$
ТП/ПРТР¹	Съотношение между текущите приходи и приходите в равновесната точка на рентабилност	$CR/BER^1 > 1$	N/A	$CR/BER^1 \leq 1$

Таблица 34. Оценка на баланса за 2020 г.

	Segment		VUR	Biological indicators		Economic indicators		Conclusion
				SHI	SAR	RoFTA	CR/BER 1	
2020	DFN	VL0006						Level 3
	PS	VL0006						Level 1
	PMP	VL0006						Level 1
	HOK	VL0006						Level 3
	PGP	VL0006						Level 1
	DFN	VL0612						Level 3
	FPO	VL0612						Level 1
	HOK	VL0612						Level 3
	PGP	VL0612						Level 1
	PMP	VL0612						Level 1
	DFN	VL1218						Level 3
	PMP	VL1218						Level 3
	TM	VL1218						Level 3
	TM	VL1824						Level 1
	TM	VL2440						Level 1

Таблица 35. Оценка на баланса за 2021 г.

	Segment		VUR	Biological indicators		Economic indicators		Conclusion
				SHI	SAR	RoFTA	CR/BER 1	
2021	DFN	VL0006						Level 1
	PS	VL0006						Level 1
	PMP	VL0006						Level 1
	HOK	VL0006						Level 3
	PGP	VL0006						Level 1
	DFN	VL0612						Level 1
	FPO	VL0612						Level 1
	HOK	VL0612						Level 3
	PGP	VL0612						Level 1
	PMP	VL0612						Level 1
	TM	VL0612						Level 1
	DFN	VL1218						Level 3
	PMP	VL1218						Level 2
	TBB	VL1218						Level 1
	TM	VL1218						Level 3
	TM	VL1824						Level 1
	TM	VL2440						Level 1

Таблица 36. Оценка на баланса за 2022 г.

	Segment		VUR	Biological indicators		Economic indicators		Conclusion
				SHI	SAR	RoFTA	CR/BER 1	
2022	DFN	VL0006						Level 3
	PS	VL0006						Level 3
	PMP	VL0006						Level 1
	HOK	VL0006						Level 3
	PGP	VL0006						Level 3
	DFN	VL0612						Level 3
	FPO	VL0612						Level 1
	HOK	VL0612						Level 3
	PGP	VL0612						Level 3
	PMP	VL0612						Level 1
	TM	VL0612						Level 3
	DFN	VL1218						Level 3
	PMP	VL1218						Level 3
	TBB	VL1218						Level 1
	TM	VL1218						Level 1
	TM	VL1824						Level 3
	TM	VL2440						Level 1

Таблица 37. Оценка на баланса за 2023 г.

	Segment		VUR	Biological indicators		Economic indicators		Conclusion
				SHI	SAR	RoFTA	CR/BER 1	
2023	DFN	VL0006						Level 3
	PS	VL0006						Level 1
	PMP	VL0006						Level 1
	HOK	VL0006						Level 1
	PGP	VL0006						Level 3
	DFN	VL0612						Level 3
	FPO	VL0612						Level 1
	HOK	VL0612						Level 1
	PGP	VL0612						Level 1
	PMP	VL0612						Level 1
	DFN	VL1218						Level 3
	PMP	VL1218						Level 1
	TBB	VL1218						Level 1
	TM	VL1218						Level 1
	TM	VL1824						Level 1
	TM	VL2440						Level 1

Таблица 38. Оценка на баланса за 2024 г.

	Segment		VUR	Biological indicators		Economic indicators		Conclusion
				SHI	SAR	RoFTA	CR/BER 1	
2024	DFN	VL0006						Level 1
	PS	VL0006						Level 3
	HOK	VL0006						Level 3
	PGP	VL0006						Level 3
	PMP	VL0006						Level 1
	DFN	VL0612						Level 3
	FPO	VL0612						Level 3
	HOK	VL0612						Level 1
	PGP	VL0612						Level 3
	PMP	VL0612						Level 1
	DFN	VL1218						Level 2
	PMP	VL1218						Level 3
	TBB	VL1218						Level 1
	TM	VL1218						Level 3
	TM	VL1824						Level 3
	TM	VL2440						Level 1

Общата оценка и анализът са извършени на ниво **кълстери**, съгласно прилаганата схема за групиране на сегменти с по-малко от 5 кораба, базирана на използваната риболовна техника.

Резултатите следва да се разглеждат като агрегирани.

Схемата за кълстериране през 2024 г. е представена по-долу, както следва:

Сегментите DFN VL1218 и DFN VL1824 се отчитат като DFN VL1218, тъй като броят на корабите в DFN VL1824 е 3.

Сегментите FPO VL0006 и FPO VL0612 се отчитат като FPO VL0612, за да се запази схемата за кълстериране от предходните години и за да има сравнимост на данните.

Сегментите HOK VL0612 и HOK VL1218 се отчитат като HOK VL0612, тъй като броят на корабите в HOK VL1218 е 1.

Сегментите PMP VL1218 и PMP VL1824 се докладват като PMP VL1218, тъй като в PMP VL1824 има 2 кораба.

Сегментите PS VL0006, PS VL0612 и PS VL1824 се отчитат като PS VL0006, тъй като PS VL0612 има 2 кораба, а в сегмента PS VL1824 има 1 кораб.

Сегментите TBB VL0612, TBB VL1218 и TBB VL1824 се отчитат като TBB VL1218, тъй като в TBB VL0612 има 2 лодки, а в VL1824 има само 1 лодка.

Сегментите TM VL0612 и TM VL1218 се отчитат като TM VL1218, за да се запази схемата за кълстериране от предходните години и за да има сравнимост на данните.

Съгласно данните в таблица 38, могат да бъдат направени следните заключения:

- **DFN VL0006 – Ниво 1:** Сегментът се характеризира с ниско ниво на използване на капацитета ($VUR < 0.7$), което представлява индикация за потенциално недоизползване и наличие на свръхкапацитет. В същото време икономическите показатели (RoFTA и CR/BER) са положителни и не показват наличие на икономическа неефективност. Биологичните индикатори (SHI и SAR) са изчислени, но не са приложими за този сегмент. Индикаторът SAR се изчислява на база на разтоварянията от акула, а този сегмент не е реализирал такива през 2024 г. Индикаторът SHI е изчислен, но също не е приложим за целите на анализа на баланса или дисбаланса. Това се дължи на обстоятелството, че стойностите му се базират на запаси, които представляват под 40%

от общата стойност на разтоварванията на сегмента, поради което не следва да бъде използван като надежден показател в рамките на оценката. Обобщената оценка класифицира сегмента като балансиран.

- **PS VL0006 – Ниво 3:** Сегментът се характеризира с едновременно наличие на биологичен и икономически натиск. Стойността на $SHI \geq 1$ показва зависимост от свръхексплоатирани запаси. Отрицателната стойност на $RoFTA$ и $CR/BER \leq 1$ показват липса на икономическа ефективност и невъзможност за покриване на разходите. Тези фактори обуславят класифицирането на сегмента като небалансиран.

- **HOK VL0006 – Ниво 3:** В сегмента се наблюдава ниска степен на използване на капацитета ($VUR < 0.7$), което е индикация за наличие на свръхкапацитет. Едновременно с това са налице отрицателни стойности на $RoFTA$ и $CR/BER \leq 1$, което показва икономическа неефективност. Комбинацията от технически и икономически фактори обуславя наличие на дисбаланс.

- **PGP VL0006 – Ниво 3:** Сегментът се характеризира с ниска използваемост на капацитета и неблагоприятни икономически резултати. Стойностите на $VUR < 0.7$ показват свръхкапацитет, а отрицателните стойности на $RoFTA$ и $CR/BER \leq 1$ показват липса на икономическа жизнеспособност. Общата оценка поставя сегмента на ниво 3 – небалансиран.

- **PMP VL0006 – Ниво 1:** Сегментът се характеризира с ниско ниво на използване на капацитета, което представлява индикация за потенциално недоизползване на капацитета и наличие на свръхкапацитет. Икономическите показатели, обаче са положителни и показват наличие на икономическа жизнеспособност. Биологичните индикатори (SHI и SAR) са изчислени, но не са приложими за този сегмент. Индикаторът SAR се изчислява на база на разтоварванията от акула, а този сегмент не е реализирал такива през 2024 г. Индикаторът SHI е изчислен, но също не е приложим за целите на анализа на баланса или дисбаланса. Това се дължи на обстоятелството, че стойностите му се базират на запаси, които представляват под 40% от общата стойност на разтоварванията на сегмента, поради което не следва да бъде използван като надежден показател в рамките на оценката. Обобщената оценка класифицира сегмента като балансиран.

- **DFN VL0612 – Ниво 3:** В сегмента се наблюдават ниски стойности на $VUR < 0.7$), което показва наличие на свръхкапацитет. Отрицателната стойност на $RoFTA$ и $CR/BER \leq 1$ показват икономическа неефективност. Въпреки че биологичните индикатори са в допустими граници, наличните технически и икономически показатели обуславят оценката за структурен дисбаланс.

- **FPO VL0612 – Ниво 3:** Сегментите FPO VL0006 и FPO VL0612 се отчитат като FPO VL0612. Тук се наблюдават ниска използваемост на капацитета ($VUR < 0.7$) и биологичен натиск, изразен чрез $SHI \geq 1$. Това показва зависимост от свръхексплоатирани запаси. Независимо от положителните икономически показатели, биологичният фактор е определящ за оценката за дисбаланс.

- **HOK VL0612 – Ниво 1:** Сегментите HOK VL0612 и HOK VL1218 се отчитат като HOK VL0612. Биологичните индикатори не са приложими за сегмента. Характеризира се с положителни икономически показатели. Въпреки че стойността на VUR е под праговото ниво, това не се съпровожда от икономическа неефективност. Обобщената оценка класифицира сегмента като балансиран.

- **PGP VL0612 – Ниво 3:** Сегментът е с ниска използваемост на капацитета ($VUR < 0.7$) и неблагоприятни икономически резултати ($RoFTA < 0$; $CR/BER \leq 1$). Тези показатели обуславят наличие на структурен дисбаланс.

- **PMP VL0612 – Ниво 1:** Сегментът се характеризира с положителни икономически показатели. Въпреки по-ниската стойност на VUR , не се установява икономическа неефективност. Общото заключение е, че сегментът е балансиран.

- **DFN VL1218 – Ниво 2:** Сегментите DFN VL1218 и DFN VL1824 се отчитат като DFN VL1218. Сегментът се характеризира с гранична стойност на индикатора за използване на

капацитета, както и със стойности на индикатора за устойчив улов над 1. Икономическите показатели са в допустими граници. Поради това сегментът е оценен на ниво 2. Следва да се отбележи, че за периода 2020–2024 г. сегментът последователно е оценяван на ниво 3, което показва наличие на устойчив модел на свръхкапацитет и икономическа нестабилност. Сегментът следва да се разглежда като структурно небалансиран в дългосрочен план и с необходимост от предприемане на действия.

- **PMP VL1218 – Ниво 3:** Сегментите PMP VL1218 и PMP VL1824 се докладват като PMP VL1218. Както за индикатора за устойчив улов, така и за показателя за изложени на риск запаси, стойностите за сегмента са ≥ 1 . Независимо от положителните икономически показатели и добрата използваемост на корабите в сегмента, стойностите на биологичните показатели поставят сегмента на ниво 3 – небалансиран.

- **TBB VL1218 – Ниво 1:** Сегментите TBB VL0612, TBB VL1218 и TBB VL1824 се отчитат като TBB VL1218. Сегментът се характеризира с ефективно използване на капацитета и положителни икономически показатели. Въпреки наличие на $SHI \geq 1$, това не води до общ дисбаланс. Въз основа на обобщената оценка сегментът се счита за балансиран.

- **TM VL1218 – Ниво 3:** Сегментите TM VL0612 и TM VL1218 се отчитат като TM VL1218. За сегментът е налице ниска техническа използваемост, както и стойности на индикатора за устойчив улов $SHI \geq 1$, което показва висока зависимост на сегмента от уязвими запаси. Икономическите показатели са положителни, което от своя страна показва наличие на икономическа жизнеспособност. Въз основа на обобщената оценка, сегментът се счита за небалансиран.

- **TM VL1824 – Ниво 3:** Както за индикаторът за устойчив улов, така и за показателя за изложени на риск запаси, стойностите за сегмента са ≥ 1 . Независимо от положителните икономически показатели и добрата използваемост на корабите в сегмента, стойностите на биологичните показатели поставят сегмента на ниво 3 – небалансиран.

- **TM VL2440 – Ниво 1:** Сегментът се характеризира с показатели в допустими граници за техническия показател и икономическите индикатори, което индикира добра техническа използваемост на корабите в сегмента, както и краткосрочна и дългосрочна икономическа ефективност. По отношение на биологичните показатели, изчисленията за SHI показват стойности ≥ 1 , което сочи за силна зависимост на сегмента от запаси, подложени на прекомерен улов. Изчислението на показателя за изложени на риск запаси не е приложимо към дадения сегмент. Обобщената оценка класифицира сегмента като балансиран.

Сегментите, класифицирани на ниво 2 и 3, се считат за сегменти с установен дисбаланс и предполагат необходимост от прилагане на коригиращи мерки и изготвяне на план за действие.

